

Maandelijks uitgave • verschijnt niet in februari - mei - juli en oktober • afgiftekantoor Mechelen 1

DUG-OUT

MAGAZINE VOOR VOETBALTRAINERS

F&G Partners
Partners in Sports

8e jaargang • Dug-Out nr. 24 • januari 2005
Een samenwerking van de KBVB en F&G Partners bvba

24

**Christophe Dessy:
“Hoofd jeugdopleiding is
een prachtige job”**

Provinciaal voetbal: De blik van een ex-doelman

**DEXIA foot pass verbetert de kwaliteit van
de jeugdopleiding in jeugdclubs**

Thematrainingen van Jos Daerden en Saïd Haddouche

Vorming jeugdopleiders in steeds hogere versnelling

**De werking tussen Topsportschool voetbal en KBVB
en de club**

Super prijzen te winnen met
de Dug-Out-quiz:
de **TRAINERS ASSISTENT** cd-rom
en het T-shirt van uw
favoriete Rode Duivel

Eindelijk een handige tool om wedstrijd- en
trainingssituaties snel in beeld te brengen ...
weg met de borden en flipovers ... hier is ...
de Trainers Assistent ...
dé cd-rom voor de moderne voetbaltrainer!

de Trainers Assistent 2.1
... trainingssituaties helder in beeld
l'Assistant de l'Entraîneur 2.1
... situations d'entraînement en images

ANTWOORDKAART

Stuur dit formulier naar: F&G Partners, Leiebos 25 b A2, B-2170 Antwerpen.
Of fax: 0032 (0) 3/294.82.20. Of mail naar FG-Partners@telenet.be.

F&G Partners
Partners in Sports

DUG-OUT

- ☐ Ja, ik bestel hierbij ... ex. van de Trainers Assistent aan de eenheidsprijs van € 50,76 (incl. 21% btw -
excl. € 4,84 verzendingskosten). Na de betaling van de factuur ontvang ik mijn cd-rom op volgend adres:

Voor naam en naam: _____

Functie: _____

Straat: _____ Nummer: _____

Postcode: _____ Gemeente: _____

Tel.: _____ Fax: _____

E-mail: _____

Datum: _____

Handtekening: _____

Prijswijzigingen voorbehouden. Vermelde prijs is incl. btw maar excl. verzendingskosten. De verzendingskosten zijn afhankelijk van het aantal bestelde producten. De door u verstrekte gegevens worden opgenomen in de bestanden van F&G Partners, Leiebos 25, bus A2, 2170 Antwerpen. Deze gegevens zullen gebruikt worden in het kader van uw contractuele relatie met ons en om u op de hoogte te brengen van onze producten en diensten. De Privacy-Wet verleent u het recht om kostenloos mededeling en verbetering van uw gegevens te vragen. O Kruis aan indien u geen informatie m.b.t. de producten en diensten van F&G Partners wenst te ontvangen.

DUG-OUT

NR. 24 — JANUARI 2005

Dug-Out

Uitgave van

F&G Partners
Partners in Sports

spri F&G Partners bvba
Partners in Sports
Leiebos 25 b A2
2170 Antwerpen/Anvers
Editorial: +32 (0)486/85.15.73
Service: +32 (0)476/51.00.89
BTW 866.474.571

in samenwerking met

Hoofredacteur

Kristof Geeraerts
FG.Partners@telenet.be

Redactieraad

J. Peeters, Dr. M. D'Hooghe, M. Sablon,
F. Masson, A. Anthuenis, M. Van Geersom,
B. Browaers, Prof. P. De Knop, Prof. M. Cloes,
Prof. R. Philippaerts, Prof. W. Helsen,
Prof. T. Marique, Pr. J. Duchâteau,
F. Colin, J.-L. Donnay, G. Steens, K. Geeraerts.

Redactiecomité

Jean-Louis Donnay, Danny Aerts,
Hugo Schoukens, Jo Van Hoecke, Jos Daerden,
Hans Saris, Saïd Haddouche,
Prof. Werner Helsen, Kristof Geeraerts.

Uitgever

Dug-out is een samenwerking
van F&G Partners en de Koninklijke
Belgische Voetbalbond.

Klantenservice

+32 (0)476/51.00.89

Prijs

Jaargang 2005: € 75,88
(inclusief BTW en verzendkosten).
Een abonnement loopt minstens voor een jaar
en wordt daarna automatisch verlengd met
een jaar tot uw schriftelijke wederopzegging.

Reclameregie

FG-Partners@telenet.be

Verantwoordelijke uitgever

Marc Fodderie, Leiebos 25 b A2
2170 Antwerpen

© 2005 F&G Partners

Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever.

De redactie streeft naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, waarvoor ze echter niet aansprakelijk kan worden gesteld.

Vragen staat vrij:

U kan schriftelijk al uw vragen over voetbaltraining voorleggen aan de redactie. Met deze vragen zal zoveel mogelijk rekening gehouden worden bij de inhoudelijke samenstelling van de volgende nummers.

IN DIT NUMMER

Standpunt	Christophe Dessy: 'Terug uit Frankrijk'	5
Provinciaal voetbal	De blik van een ex-doelman als hoofdtrainer	9
QIKFoot:	Met DEXIA foot pass wordt nu ook de kwaliteit van	18
DEXIA foot pass	de jeugdopleiding in amateurclubs verbeterd!	
Thematraining	Spelvormen	20
Federale	Vorming jeugdopleiders in steeds hogere versnelling	22
trainersschool		
Topsportschool	Openheid, respect en communicatie: onmisbare pijlers binnen de samenwerking tussen KBVB, topsportschool en club	24
Oefeningen	Trainen van de taakwissel bij een defensieve opstelling met 4 in de zone of DEFENSIEF SAMENSPEL	30
Thema/Praktijk	Quiz: de voetbalvragen en antwoorden	34

VOORWOORD

In juli 2004 werd F&G Partners boven de doopvont gehouden. Een gloednieuwe sportuitgeverij kreeg een naam en een rede tot bestaan, met als opmerkelijk uitgangspunt om de Nederlands- en Franstalige sportliefhebber te geven waar hij recht op heeft: interessante, relevante, correcte en makkelijk toegankelijke sportliteratuur.

Ondertussen is de sportuitgeverij gestadig gegroeid en kunnen wij de lezer reeds veel bieden. Uiteraard wil F&G Partners zich naar de buitenwereld profileren en kenbaar maken. Daarom werd een website ontwikkeld: op www.PartnersInSports.be kan u kennis maken met ons jong bedrijf en ons aanbod, dat dagelijks uitgebreid kan en zal worden. Een must voor elke sportliefhebber die nood heeft aan literatuur en ondersteuning.

De oprichters, Marc Fodderie en ikzelf, gingen op zoek naar de betere sportboeken en bieden deze aan op de website. Voor de Dug-Out fanaat is er het archief met eerder verschenen artikels uit uw favoriete magazine, makkelijk beschikbaar en reproduceerbaar. Wij hopen dat u - indien u op zoek bent naar het beste sportboek - steeds bij ons terecht kan. Wij wensen u veel surfplezier.

Terug naar de inhoud van dit nieuwe Dug-Out-nummer, met een bezoek aan Christophe Dessy, het nieuwe hoofd opleidingen van Standard Luik. Dessy verdiende zijn strepen als trainer in het Franse voetbal, waar hij (naast het Belgische Pro License diploma dat hij in 2003 behaalde) het Franse voetbaldiploma behaalde. In Standard wil hij het model van zijn vorige club implementeren en een jeugdopleiding naar Franse model ontwikkelen. Jean-Louis Donnay peilde naar de belangrijkste verschillen tussen beide opleidingen en de ambities van deze zeer capabele jeugdcoördinator.

Hoe kijkt een ex-doelman als hoofdtrainer van een provinciale voetbalclub naar het voetbal? Heeft hij meer aandacht voor het defensieve aspect of net andersom? Gaat hij anders om met zijn doelmannen en vanwaar haalt hij zijn mosterd? Sportjournalist Danny Aerts vroeg het aan Pascal Van Ginneken, ex-doelman in eerste nationale en momenteel hoofdtrainer in tweede provinciale. Benadert hij de spelers anders? En met welke blik kijkt hij naar het voetbal?

Het DEXIA foot pass project wordt, met de steun van de KBVB, danig uitgebreid, waarvoor ook de kwaliteit van de jeugdopleiding in amateurclubs er op vooruit zal gaan. Het Belgische profvoetbal heeft de meerwaarde van dit project aan den lijven ondervonden, maar nu worden alle registers opengetrokken. Via provinciale infoavonden zullen de regionale jeugdcoördinatoren op de hoogte gehouden worden van de activiteiten en meerwaarde van dit ambitieuze project. Dug-Out is de officiële mediapartner van dit project en F&G Partners is fier en blij dat ze het kwaliteitshandboek, dat dit jaar zal verschijnen, mogen uitgeven. Hierover hoort u weldra meer.

Jos Daerden en Saïd Haddouche geven u een paar nieuwe ideeën die u kan toepassen in uw voetbaltrainingen. Daerden stelt een paar spelvormen voor, Haddouche geeft een idee over een 'taakwissel bij een defensieve opstelling met 4 in de zone'.

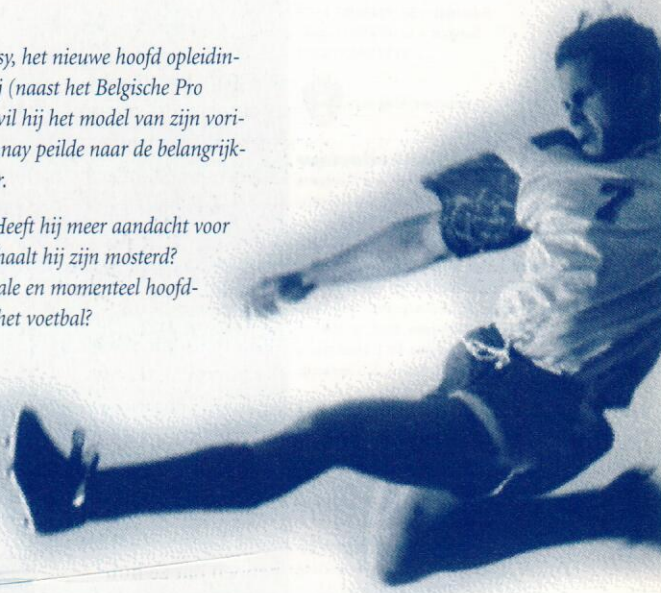
Sinds een zestal jaar is de opleiding aan de Federale Trainersschool volledig herschikt en hertekend. De kwaliteit van de opleiding ging er danig op vooruit. Hans Saris trok met Frans Masson naar het opleidingscentrum voor voetbaltrainers te Genk. Een pleidooi voor meer samenwerking tussen de clubs is één van de conclusies.

Niet alleen tussen de clubs moet er samengewerkt worden, ook tussen de topsportscholen, de KBVB en de clubs. Meermaals morden de clubs dat de KBVB de spelers te veel opeist, hen in een uitstalraam plaatst voor binnen- en buitenlandse managers. We laten de KBVB en de topsportschool aan het woord.

En professor Werner Helsen heeft weer een paar aardige vragen uit zijn hoed getoverd. U kan ook nu deelnemen aan onze quiz, waardoor u kans maakt op één van de vele mooie prijzen. Stuur een mail naar: fg.partners@telenet.be. Misschien loopt u binnenkort wel rond met het helrode T-shirt van Vincent Kompany of Emile M'Penza of maakt u tekeningen met het professionele Trainers Assistent programma op cd-rom.

Veel leesgenot, surf- en quizplezier,
Sportieve groeten,

Kristof Geeraerts, hoofdredacteur

Christophe Dessy: 'Terug uit Frankrijk'

Jean-Louis Donnay, redacteur *Le Soir*

De Liga van het Beroepsvoetbal is vastbesloten om de grootste problemen van het Belgisch voetbal te lijf te gaan en heeft aan Michel Preud'homme, een van de meest prominente figuren van ons voetbal, de taak gegeven om een denktank te leiden die aanbevelingen moet doen om de jeugdopleiding in dit land nieuwe impulsen te geven en sterker te maken.

Het is bekend dat de ex-doelman van de nationale ploeg al enkele jaren werkzaam is als bestuurder van de club waar zijn fantastische spelerscarrière begon. Als trainer en later technisch directeur van Standard is Preud'homme een voornaam aanspreekpunt en eerste vertrouwenspersoon geworden van Luciano D'Onofrio, de echte sterke man van de club. Onder impuls van deze twee kanjers doet Standard Luik haar uiterste best voor de opleiding en ontwikkeling van de grootste talenten uit de streek, terwijl tegelijk het eerste elftal op een hoog competitief niveau gehouden moet worden.

Het is een dubbele missie die enorm moeilijk is, aangezien de jeugdopleidingen in België door de huidige wetgeving geen enkele garantie hebben dat ze hun grootste talenten in eigen huis kunnen houden. Terecht zijn de Belgische clubs in deze materie vragende partij voor een aangepaste wetgeving. Als grote voorbeeld wordt de Franse wetgeving aangehaald. Sinds jaar en dag heeft de jeugdopleiding in Frankrijk een voorbeeldfunctie voor de rest van Europa, mét de steun van de Franse overheid en gesterkt door de bestaande wetgeving bij onze zuiderburen.

Bij Standard wilden ze graag het gat met de concurrentie uit Frankrijk dichten. De club aarzelde niet om daartoe een landgenoot terug te halen die zijn sporen had verdiend in Frankrijk, meer bepaald in Nancy. Na een dienstverband van vijf jaren in Nancy, in dienst van AS en haar jeugdopleiding, is Christophe Dessy teruggekeerd naar België.

Dessy werd geboren op 8 maart 1966 en speelde als polyvalente verdediger en middenvelder bij een aantal clubs in de hoofdstad, Brabant en Henegouwen. Van 1975 tot 1982 zien we hem in de jeugd van Racing Jet Waver. Als junior stapte hij over naar RWDM. Van 83 tot 88 vinden we hem terug bij

Racing Jet Brussel, dat toen in eerste klasse speelde; later bleef hij actief voor Racing Jet Waver.

In 1989 tekende Dessy een driejarig contract bij Sporting Charleroi, waar hij zijn mooiste tijd beleefde. Van 92 tot 94 speelde hij bij de burens van Olympic, dat hij later verliet om de kleuren te verde-

Na een dienstverband van vijf jaren in Nancy, in dienst van AS en haar jeugdopleiding, is Christophe Dessy teruggekeerd naar België (Geraerts).

digen van... CS Bierges, een kleine maar ambitieuze club uit de provinciale afdelingen van Brabant. In de nadagen van zijn actieve carrière was Dessy nog actief voor Royal Francs Borains en Racing Jet Waver. Zijn laatste club was Marchienne Sports, dat toen op het punt stond om te fusioneren met Olympic.

Laten we het maar toegeven: deze jongen heeft nooit een prominente rol gespeeld in de geschiedenis van het Belgisch voetbal. Maar je hoeft niet noodzakelijk een grote speler geweest te zijn om ook een groot trainer te zijn. Terwijl hij nog speelde volgde hij de Heizelcursussen van de eerste, tweede en derde graad. In 1995 haalde hij zijn officieel trainersdiploma.

In 1997 verrichtte Christophe Dessy scouting- en prospectiewerk voor rekening van zijn voormalige club Sporting Charleroi. Toen ging hij in op een aanbieding van de KBVB, waar hij voor de jeugdselecties ging werken: voor de min 14-jarigen, dan min 15 en tenslotte min 16, en tegelijkertijd verrichtte hij ook scoutingwerk voor de prospectiecellen van de selecties A, A' en Beloften.

Toen meende Dessy dat het tijd was om van lucht te veranderen. Hij koos voor een voortzetting van zijn carrière in het oosten van Frankrijk. Maar hij bleef een pak langer bij AS Nancy dan hij in het begin gedacht had. Tot 2002 was hij adjunct-trainer van het eerste elftal en had hij de min 16-jarigen onder zijn hoede. Van 2002 tot 2004 was hij technisch directeur en verantwoordelijk voor het wereldberoemde opleidingscentrum van de club. In 2003 haalde hij zijn "Licence Pro" UEFA-diploma. Dankzij zijn diploma DEF tweede graad (2002) en zijn certificaat "formateur-FFF" (2004) kon hij in Frankrijk aan de slag op alle niveaus.

Christophe Dessy: 'Het was op vraag van trainer Lazlo Bölöni, die ik bij Racing Jet Waver had leren

kennen, dat ik de Rubicon ben overgestoken. Mijn Roemeense vriend heeft voor mij de deuren geopend van een fascinerende wereld, die me in enkele jaren tijd de gelegenheid gaf om mijn opleiding als trainer te vervolmaken door te werken met de 16 tot 19-jarigen. Later werkte ik met de grootste talenten die op het punt stonden om de sprong te maken naar het eerste elftal.

Het feit dat ik in eerste en tweede afdeling heb gewerkt, en dat ik ook de Franse trainersschool heb gevolgd, gaf me het voordeel dat ik een uitgebreid net van contacten kon ontwikkelen met de andere coaches die in Clairefontaine hadden gezeten. Via de vakbond van Franse trainers (UNECATEF) kwam ik terecht bij AS Nancy, waar ik vijf jaar bleef en uiteindelijk directeur werd van het opleidingscentrum.

Ik was in Lorraine nog steeds onder contract en het bestuur van Nancy stond zelfs op het punt om mijn verbintenis te verlengen tot 2007. Maar toen kwam de aanbieding van Standard. In augustus j.l. wilde Michel Preud'homme me spreken. Het eerste onderhoud had plaats in Sclessin. In alle eerlijkheid dacht ik dat Standard me een aanbieding zou doen voor de toekomst, maar ik begreep al snel dat het de bedoeling was om me meteen aan te werven. De club had duidelijk iemand nodig om de jeugdopleiding onder handen te nemen.

Ik heb enkele dagen bedenktijd gevraagd. Mijn hart was opgedeeld in twee aparte stukken: het ene wilde in Lorraine blijven en het andere verlangde naar een carrière in een grote Belgische club, die zowel op nationaal als internationaal vlak actief was. Michel Preud'homme overtuigde me om te kiezen voor Standard.

Ik ben naar Nantes teruggekeerd om, in alle vriendschap, de administratieve details te regelen van mijn vertrek, en om afscheid te nemen van mijn vrienden. Op 1 september 2004 tekende ik een driejarig contract bij Standard. Het grappige was dat Sporting Club Bastia me twee dagen later contacteerde om leiding te geven aan hun jeugdafdeling. Maar mijn hart was reeds in de Vurige Stede, waar ik me sinds dat moment hard heb ingezet om de jeugdopleiding te ontwikkelen en de beste jongeren te begeleiden in hun zware tocht op weg naar het eerste elftal.

Het is een absoluut fascinerend werk omdat het alle aspecten van de opleiding omhelst, zowel op pedagogisch vlak als het aanwerven van trainers, de prospectie, communicatie en vooral ook een eigen inbreng in de totstandkoming van het toekomstige opleidingscentrum, dat in de ogen van mijn nieuwe werkgevers een essentiële prioriteit vormt.

Ziehier dus, op vraag van Dug Out, mijn filosofie op het vlak van opleiding van jongeren in Luik en andere delen van het land.

Het werk als hoofd van de jeugdopleiding is absoluut fascinerend omdat het alle aspecten van de opleiding omhelst, zowel op pedagogisch vlak als het aanwerven van trainers, de prospectie, communicatie en vooral ook een eigen inbreng in de totstandkoming van het toekomstige opleidingscentrum, dat in de ogen van mijn nieuwe werkgevers een essentiële prioriteit vormt (Geeraerts).

Technisch domein – snelheid van uitvoering

TECHNIEK IN BEWEGING

In het begin werken we in de voetbalschool op de verschillende contactplaatsen (voeten, dijën, hoofd...). Het is noodzakelijk om aan een jonge voetballer te leren wat de diverse mogelijkheden zijn. Wij oriënteren die jonge spelers naar een zuiver technische ontwikkeling, waarin hij technische bewegingen zo perfect mogelijk moet uitvoeren, zonder daarom heel snel te gaan. De speler moet vertrouwd geraken met de bal zodat hij in alle omstandigheden de technische controle behoudt over het leer. De beste manier om dit resultaat te bereiken is via het spelelement (match, tegenstand, duel...).

In de opleiding gaat de grootste aandacht naar de snelheid van uitvoering en de kwaliteit van de door de speler gekozen oplossingen.

DE PASSING IN AL HAAR FACETTEN

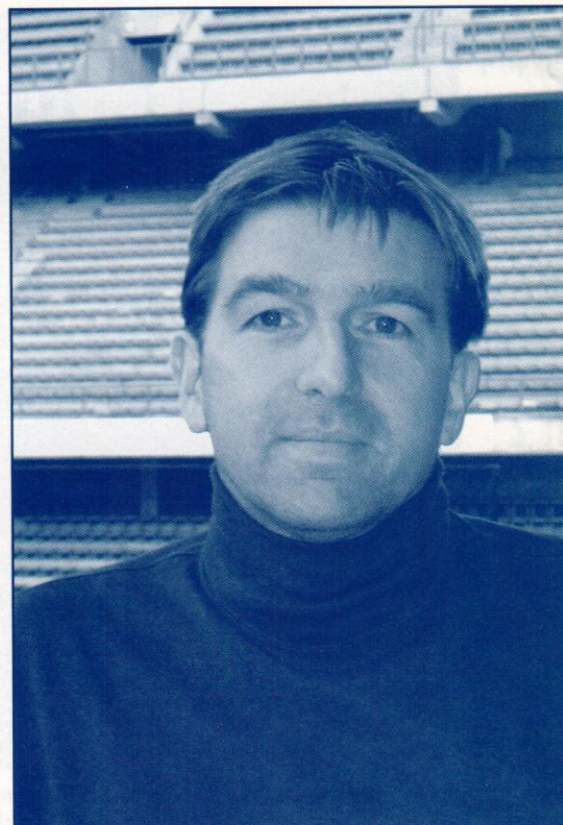
In alle categorieën is de voet de beste contactplaats. Het doel is hier om een hoge kwaliteit van passing te bekomen en vooral het gebruik van de tweede voet te verbeteren. De buitenkant van de voet wordt uitsluitend gebruikt in situaties waarin de tegenstander tegenvoets moet genomen worden, of om de actie waarin de speler zich bevindt te versnellen en zijn ploegmaat in een situatie te plaatsen waarin het aannemen van de bal in de best mogelijke omstandighe-

den kan gebeuren (de bal mag bijvoorbeeld niet rond zijn as draaien!).

SPELEN IN EEN TIJD OF SPELEN ZONDER TIJD TE VERLIEZEN?

Vanaf de jongste leeftijd heeft de speler de neiging om in één tijd te spelen. (Dat heeft dikwijls te maken met een gebrek aan technisch vermogen bij de speler). Om die reden focussen wij in onze trainingen niet op de snelheid van uitvoering, maar veeleer op de technische controle over de bal (voetbalschool en leeftijdscategorie 11 – 14 jaar). Om in één tijd te spelen moet men beschikken over een hoog technisch vermogen.

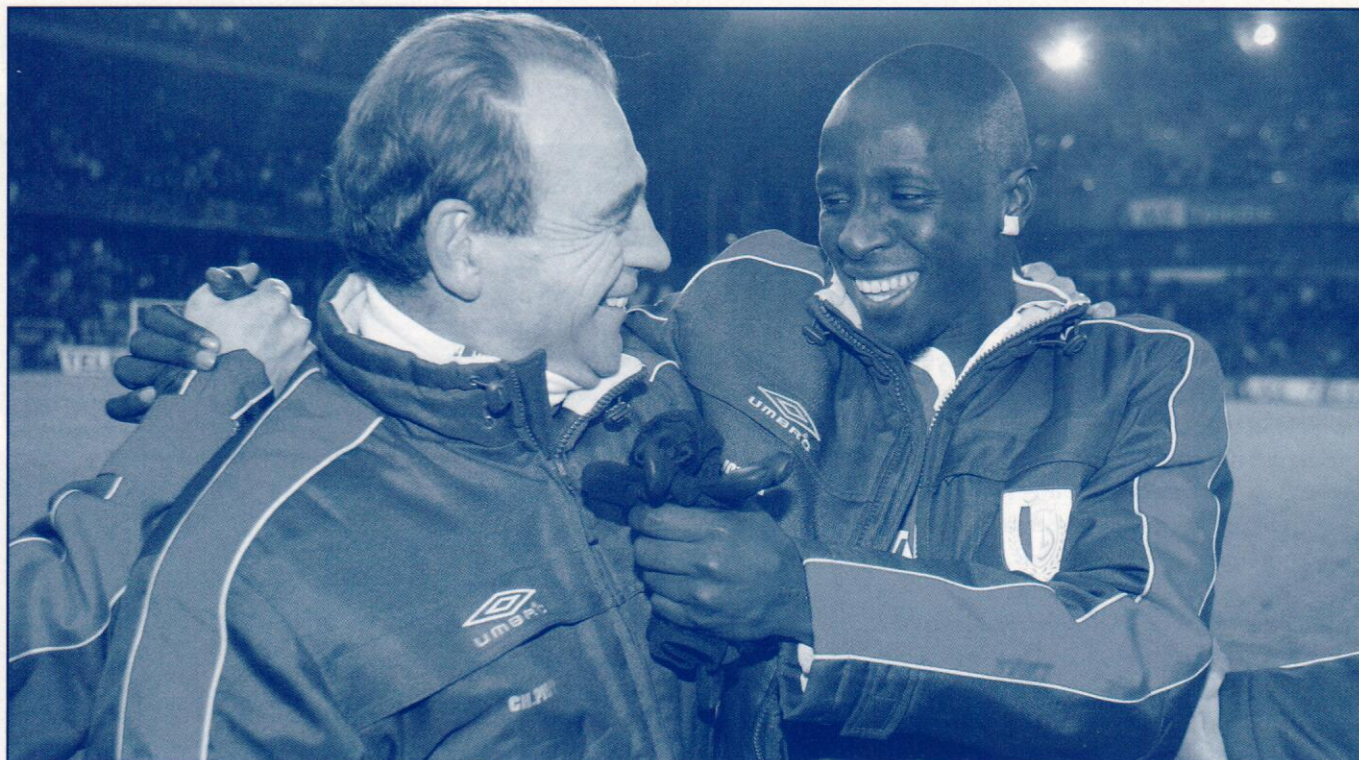
Op ongeveer 15-jarige leeftijd, bij de stap van "préformation" naar "formation", wordt de grootste aandacht geschonken aan de snelheid van passing. Passen zonder tijd te verliezen wordt dan een prioriteit. Het lijkt me moeilijk om voortdurend te hameren op een spel in één tijd, want de situaties waarin een voetballer kan terechtkomen zijn enorm verschillend van aard, en de balbeheersing lijkt me in al deze situaties van primordiaal belang.

In de opleiding gaat de grootste aandacht naar de snelheid van uitvoering en de kwaliteit van de door de speler gekozen oplossingen (Geeraerts).

Dessy benadrukt het belang van de tweede voet in zijn opleiding aan jonge spelers. Pavel Nedved mag dan het mooie voorbeeld zijn (Photonews).

Het is als jeugdspeler zeker niet makkelijk om door te kunnen stoten naar het eerste elftal van Standard, maar Dessy wil hier werk van maken. In het nieuwe trainingscentrum van Standard, waarvan de werken zeer snel zullen starten, kan aan een grote en effectieve jeugdopleiding gewerkt worden. Op deze foto een oude topper van Standard, Christian Piot, samen met Sam Begou Bangoura (Photonews).

Wat betreft balaanname geven we vooral aandacht aan de situaties waarbij de bal de grond niet raakt (alle hoeken), maar in het kort kan men zeggen dat alle standaardsituaties op dit vlak behandeld worden, in functie van het profiel van de speler en zijn positie in het elftal. De mogelijke acties na de pass hangen af van de positie van de speler, want het is niet altijd mogelijk om een speler na zijn passing te laten deelnemen aan het spel.

Alle soorten van passing worden behandeld: in de breedte, in de lengte, diagonaal. Het is belangrijk dat een speler in staat is om zijn spel te "verbergen", dat hij aan zijn tegenstrever niet toont wat hij met de bal gaat doen, en dat hij zijn twee voeten gebruikt.

De verschillende oefeningen of spelvormen die we aanbieden zijn onafhankelijk van het aantal baltoetsen, alleen de spelers van 19 jaar werken met een beperkt aantal baltoetsen (3, 2 of 1), hetgeen niet betekent dat de anderen niet in één tijd mogen spelen.

Ons werk op het vlak van coördinatie en psychomotoriek gebeurt meestal in de vorm van herhaalde oefeningen (maximum 8 keer). Het axioma hier is dat de kwaliteit belangrijker is dan de kwantiteit. Er wordt op dit vlak één keer per week gewerkt per categorie. De oefeningen worden uitgevoerd met en zonder bal.

TACTISCHE RICHTLIJNEN

Het zuiver tactische werk komt er vanaf de leeftijd van 15. In de leeftijdsgroep van 11 tot 14 jaar gaat alleen aandacht naar de plaatsing op het veld. De

trainers werken telkens gedurende één maand op een specifiek tactisch stramien (bijvoorbeeld: 1 - 4 - 4 - 2) of specifieke richtlijnen voor een speler op een bepaalde positie, zone, pressing... enzovoort. De objectieven variëren dus in functie van de diverse systemen die worden behandeld in de loop van de opleiding (ongeveer 5 jaar).

Wat de doorstroming van de jongeren naar de groep van profspelers betreft, daar is de benadering identiek aan die van de Franse clubs. Sinds 1 september 2004 zijn we specifiek begonnen werken op de vorming en de integratie van jonge spelers in ons fanionelftal. Dat is uiteraard een werk van lange adem, waarbij er sprake is van een permanente evaluatie door de trainers, de directeur van het opleidingscentrum en de technisch directeur van de club.

Door een werk af te leveren van grote kwaliteit zullen wij er in slagen om één speler op tien af te leveren in de profsectie van deze club. Dat is in elk geval de doelstelling. De rest gaat de andere profclubs versterken of komt allicht terecht in amateur-elftallen (derde, vierde afdeling...). Het enige waar we zekerheid over hebben is dat een jonge speler voldoende gewapend moet zijn om het te maken in het profmilieu. Als we met een speler aan de deur van de profploeg aankloppen, moeten we hard kloppen! Ik wil daarmee niet zeggen dat die deur moeilijk is om te openen, ik wil gewoon aangeven dat de mensen goed moeten horen dat er iemand achter de deur staat.

De blik van een ex-doelman als hoofdtrainer

Danny Aerts, voetbaljournalist

Pascal Van Ginneken, ex-doelman in 1° nationale is momenteel hoofdtrainer in tweede provinciale. Een specifieke situatie, maar geeft dit ook een aparte kijk? In welke mate beïnvloedt zijn ervaring als doelman zijn invulling als hoofdtrainer bij de ambitieuze 2° provinciale K. Wijnegem V.C. (prov. Antwerpen)? Heeft hij als ex-doelman een andere kijk op het voetbalspel? Vindt hij dat zijn verleden een hypotheek legt op zijn functioneren als hoofdtrainer, of biedt dit juist een meerwaarde? Deze specifieke situatie was voor Dug-Out de aanleiding om hem op te zoeken. Vanuit zijn interesse en gedrevenheid schetst hij een realistisch beeld van zijn rol en invulling als trainer. Zijn verleden geeft ons antwoorden en een aparte kijk op de benadering en integratie van een doelman.

Ervaringen als doelman

Dug-Out: "Veldspelers die later trainer worden grijpen soms terug naar oefenvormen, kennis en ervaring die ze hebben opgedaan van hun trainers. In welke mate heb jij hiervan als doelman een stuk gemist en hoe vang je dit op?"

Pascal Van Ginneken: "Dit hangt af welk soort doelman je was. Ik was meer voetballer dan doelman. Het voetballende aspect deed ik zeer graag, ik kon het ook vrij goed. Op technisch vlak was ik de evenknie van de veldspelers, enkel conditioneel was er een verschil. Vroeger kon je als goed meevoetballende doelman minder voordeel halen dan vandaag, dus eigenlijk ben ik te vroeg geboren ...

Ik was steeds geïnteresseerd in wat spelers deden, hoe ze hun acties uitvoerden. Ik probeerde daar als doelman mijn voordeel uit te halen. Veel doelmannen weten niet wat de spelers doen op training. Als je wil kan je veel opvangen.

Het principe van "zien, horen en zwijgen, maar wel onthouden" past zeker in dit kader. Des te langer je actief bent als doelman, des te kleiner het eventuele gemis aan oefenstof wordt.

En natuurlijk, een klein stukje achterstand is er ongetwijfeld, maar de opleiding binnen de Federale Trainersschool was voor mij het ideale hulpmiddel.

Je krijgt een bron aan informatie, je ziet collega-trainers aan het werk, je tast zaken af en je begint op een

In welke mate beïnvloedt de ervaring als doelman het werk als hoofdtrainer? Kijkt een ex-doelman met een andere blik naar het voetbal? We vroegen het aan Pascal Van Ginneken, ex-doelman in 1° nationale en momenteel hoofdtrainer bij de ambitieuze 2° provinciale K. Wijnegem.

"Vanuit een gezonde interesse bouw je een ervaringswereld op waaruit je later kan putten om te weten wat je moet doen, maar vooral niet moet doen".

Naam: Pascal Van Ginneken
Geboortedatum : 30 dec. 1963
Woonplaats: Brecht
Clubs als speler: Berchem (1° nat.)
Zwarte Leeuw (2° nat.)
Hoboken, Wijnegem,
Brasschaat
Clubs als trainer: SKWilrijk (2° prov. Antw.)
3° jaar Wijnegem
(2° prov. Antw.)
Andere interesses: fitness, squash

"Falen van een doelman is vaak resultaat bepalend. Faalangst leeft daarom meer onder doelmannen dan onder veldspelers".

"Vertrouwen is belangrijk, het ligt voor 70 % aan de basis van een goede prestatie! Als je de spelers teveel confronteert met hun zwakten kan dit onbewust negatief werken op hun vertrouwen!"

heel andere manier over voetbal na te denken. Als je wil heb je dat gemiste stukje snel bij. De opleiding zorgt dus vast en zeker voor een hele behoorlijke opvulling en toegevoegde waarde.

Dus ik vind dat je als ex-doeleman niet veel hoeft te missen. Van elke ex-trainer blijft je toch wat bij. Dit kunnen zowel voetbaltechnische, tactische als mentale facetten zijn. De meest positieve, maar ook de meest negatieve blijven je bij. Als je dan later trainer wordt dan weet je dat je het op die manier gaat doen, of zeker niet gaat doen! Deze opgebouwde ervaringswereld aangevuld met de juiste opleiding, spoort je aan om na te denken over wedstrijdbenadering, oefenstof, invulling van de training, ... enz.

Vb.: Leon Nollet was één van de eerste trainers die ik kende die spelers conditioneel op peil kon brengen enkel en alleen op basis van wedstrijdvormen".

Dug-Out: "De psychologische begeleiding van een doelman is anders dan deze van veldspelers. Kan je vanuit je eigen begeleiding in het verleden facetten aanhalen die je nu zelf toepast op jou veldspelers?"

Pascal Van Ginneken: "Ik ben het daar niet mee eens. Ik vind niet dat je een doelman psychologisch anders moet benaderen dan een veldspeler. "Elke speler moet je anders aanpakken en benaderen"! Ieder mens is uniek, en dat heeft niets te maken of je nu doelman of veldspeler bent. Dat is juist wat het als trainer zo moeilijk maakt, maar ook zo boeiend!

De prestatie van een doelman staat wel los van de prestatie van het team. Maar het belangrijkste vind ik nog altijd de teamgeest. De doelman is een onderdeel van het team en hij vloeit als het ware samen met de veldspelers in elkaar. Enkel het individuele trainingskarakter geeft soms de indruk dat een doelman een andere begeleiding nodig heeft, maar dit is niet zo.

Psychologische begeleiding is vooral nodig wanneer de prestaties slecht zijn, en daar ligt het grote verschil tussen doelmannen en veldspelers. De factor "falen" speelt meer bij doelmannen dan bij veldspelers. Spijtig genoeg is het falen van een doelman vaak

resultaat bepalend. Daarom heerst er meer faalangst onder de doelmannen dan onder de veldspelers.

Vanuit mijn verleden weet ik waarschijnlijk wel iets meer van een doelman. Ik besef wat hij doormaakt, kan hem begrijpen en naar hem luisteren. We spreken dezelfde taal. Maar dit is geen zekerheid dat ik de situatie kan oplossen, dat ik hem beter in zijn vel kan laten voelen.

Vertrouwen is een gevoel, en dit kan enkel de persoon in kwestie zelf oplossen. Natuurlijk in samenwerking met de trainer, maar ook hier moet je weer een individuele benadering hanteleren. En dit geldt zowel voor doelmannen als veldspelers. Sommigen moet je keihard confronteren, anderen geef je de tijd om het even te laten bezinken.

Echter, een vormcrisis bij een doelman mag niet te lang aanslepen, want je moet altijd eerlijk blijven ten opzichte van je tweede doelman. Immers, het falen van je eerste doelman zal een bepaald verwachtingspatroon creëren bij de tweede doelman.

Je moet als trainer trachten de zwaktes van elke veldspeler of doelman aan te pakken en weg te werken zonder hem verder psychologisch te schaden. Iemand teveel confronteren met zijn zwakten kan onbewust negatief werken op zijn vertrouwen. Daarom laat ik op ons niveau het groepsgevoel primeren op het individuele.

Een bijkomend feit is dat je niet voor elke positie twee evenwaardige spelers hebt rondlopen. Vandaar dat individuele tekortkomingen opgelost moeten (en kunnen) worden door het elftal. Dus: van elkaar je zwakten en strekten kennen en hierop inspelen als het moet.

Mijn ervaring vertelt mij dat je vertrouwen enkel kan verkrijgen door keihard te werken. De lat voor jezelf steeds zo hoog mogelijk leggen en dan bevestigen, elke week opnieuw. Ervoor zorgen dat je jezelf niets kan verwijten, er gewoon alles voor doen, zowel op als naast het veld!

Doelman versus ex-doeleman

"Als je een ex-doeleman hebt als elftaltrainer kan de doelman de indruk krijgen dat hij extra bekeken wordt! Ik heb dit zelf ervaren toen ik bij Berchem Jan Ruiter als hoofdtrainer kreeg. Wel, ik tracht dit nu bewust niet te doen. Ook als trainer denk je misschien dat de doelman jou anders bekijkt. Voor beide partijen geldt: "kijken, maar niet bekeken worden".

Tips om ervoor te zorgen dat de doelman niet de indruk of het gevoel krijgt extra bekeken te worden:

- praat niet over het verleden;
- tracht hem niet altijd te willen corrigeren, laat hem zijn stijl behouden;
- als je ziet dat de doelman een foutje maakt, maar anderen zien dit niet, bespreek dit dan onder vier ogen, niet in groep. Zo neem je de doelman in bescherming. Bij veldspelers ligt dat anders, zij kunnen fouten sneller rechtzetten.

"Ook al wint het team, als een doelman met minder vertrouwen geen enkele bal moest pakken blijft hij er mooi mee zitten!"

Ik vind dat een veldspeler hierbij een klein voordeel heeft vermits hij zijn inbreng in de wedstrijd zelf meer kan bepalen. Een doelman is afhankelijk van wat er voor hem gebeurt. Hij kan op training nog zo hard werken, die éne knappe redding of foutloze wedstrijd heeft hij toch nodig.

Als een doelman een vertrouwensdip heeft mag het team nog winnen, als hij geen bal heeft moeten pakken blijft hij er wel mooi mee zitten! Natuurlijk, hoe ouder hij wordt, hoe meer hij dit gaat relativeren”.

Dug-Out: “De interactie tussen doelman en verdediging is een stuk afhankelijk van de onderlinge coaching. Maak je hierover specifieke afspraken?”

Pascal Van Ginneken: “Coaching is een onderdeel van interactie. Het belangrijkste binnen deze interactie is onderling vertrouwen, van elkaar weten wat je positieve en minder positieve punten zijn.

Op het moment dat je ze kent kan je hierop inspelen, moeite doen om elkaar te helpen. Maar onderlinge kennis en vooral luisteren zijn de belangrijkste factoren van communicatie en coaching op het veld. Het wordt een probleem wanneer de doelman en de verdedigers niet op elkaar zijn afgestemd. Ze mogen dan nog veel onderling coachen, een goede interactie zal je dan niet bekomen. Dit zou bijvoorbeeld het geval kunnen zijn als de doelman niet goed kan meevoetballen.

Het is dus belangrijk dat ze elkaar aanvoelen. Als de doelman weet dat zijn laatste centrale verdediger zeer sterk is in één tegen één situaties en zodoende altijd de diepe spits kan opvangen, dan geeft dit hem vertrouwen. De coaching van de doelman naar de verdediger zal in die situaties geen noodzakelijke meerwaarde bieden. Op het moment dat de verdediger dan toch een keer door de spits omspeeld wordt valt dat stukje vertrouwen even weg, maar dit heeft dan niets te maken met slechte communicatie.

Onderlinge kennis, lichaamstaal, en aanwezig zijn: dit is veel belangrijker dan woorden. Het vertrouwen is er of is er niet, en dit bepaalt de samenwerking!

Het aftasten van elkaar moet eens een keer gebeuren. Dit zou je bijvoorbeeld kunnen hebben als de tweede doelman voor het eerst moet spelen. Niettegenstaande hij een goede doelman is en misschien geen bal moet pakken kan het toch zijn dat de spelers geen vertrouwen in hem hebben. Meestal onterecht, maar ook dit moet geleidelijk groeien, dit is menselijk”.

Dug-Out: “Heb je interesse om ooit doelwachttrainer te worden?”

Pascal Van Ginneken: “De doelman blijft me boeien. Ik hou ook altijd de doelwachttraining in de gaten.

Als ik een keer de doelwachttraining moet overnemen doe ik dit graag. Maar toch liever een team trainen. Ik vind dit iets actiever. Het bezig houden van een grote groep spreekt me meer aan. Dat zit een stuk in mijn karakter, ik zet graag zelf de lijnen uit. Als doelwachttrainer kan je dit maar in zeer beperkte mate doen, daar houdt het vrij snel op”.

Fysiek

Dug-Out: “Hoe benader je conditietraining: op een meetbare en wetenschappelijke manier of meer op het gevoel en observatie van de spelers?”

Pascal Van Ginneken: “Ik heb in de opleiding aan de Federale Trainersschool veel geleerd over fysiek en conditietraining. Als je stopt met voetballen dan denk je dat je iets weet over het functioneren van het lichaam, maar al snel blijkt dat dit niet zo is. De kennis vanuit mijn opleiding tracht ik zo goed mogelijk toe te passen in mijn trainingen.

Maar dan kom je snel een aantal beperkingen van tweede provinciale tegen: per week trainen we slechts twee keer anderhalf uur. Trek daar de opwarming en cooling down vanaf en er blijft niet veel tijd meer over. De beperkte trainingstijd moet je zo zinvol, zo optimaal mogelijk invullen.

Alles aan bod laten komen is bijna uitgesloten: uithouding, tactiek techniek, kracht- en snelheidstraining, het mentale aspect, wat ging er in de vorige wedstrijd fout, rekening houden met de volgende tegenstrever, ...enz. Dus tijd te kort!

Ik tracht om binnen de twee trainingen per week die elementen aan bod te laten komen die belangrijk zijn ter voorbereiding van de volgende wedstrijd. Je moet hierbij voor jezelf compromissen sluiten en trachten zoveel mogelijk facetten te combineren via geïntegreerde trainingsvormen. Ik vind het eveneens belangrijk om trainingsvormen te zoeken die bij de groep passen.

Om terug te keren naar het fysieke aspect: ik vind uithouding belangrijk, maar je mag hierbij in je oefenstof niet overdrijven. Ik bedoel: een voetbaltraining moet aangenaam blijven. Veel baloefeningen en zeker geen lange bombastische uithoudingsvormen. Let op: er moet wel gewerkt worden op training!

In de voorbereiding gaan we een paar keer naar het domein De Merel in Brecht. De afstanden van de loopcircuits in het bos zijn gekend zodat de inspanningen toch een stuk meetbaar zijn.

Ik verdeel de spelers in groepen op basis van hun loopvermogen en hartslag. Per groepje heeft ook één speler een hartslagmeter aan. We proberen steeds in de aërobe zone te werken.

“Er mag tussen doelman en verdedigers nog zoveel gecoacht worden, als er geen onderlinge afstemming en vertrouwen is zal de interactie niet lukken”!

“Zoek trainingsvormen die bij de groep passen”.

“Spelers willen soms wel eens ontlast worden van baloefeningen”!

"De maandelijkse gewichtscontrole heeft ook een mentaal aspect: ze moeten ermee bezig zijn, ook buiten de trainingen en wedstrijden!"

"Ik licht de spelers ook steeds in over het nut van een goede voeding. "Het is maar tweede provinciale" is geen excuus". Wie ambitie uitspreekt moet die ook waarmaken".

Iedere training komen er steeds twee fysieke elementen terug, nl. uithouding, waarbij we werken in de aërobe zone, en snelheidstraining. De uithouding wordt zowel geïntegreerd in de opwarming als in de wedstrijdvormen, waarbij ik tracht om zo wedstrijdspecifiek mogelijk te werken.

Dus veel met bal, opgelegde taken en korte oefeningen met veel amusementswaarde waarbij ik een goed overzicht kan behouden. De snelheidstraining doe ik altijd in groepen van tenminste zes spelers. De pure startsnelheid wordt wel zonder bal uitgevoerd, omdat het hier de bedoeling is om echt voluit te gaan en te trachten je grenzen te verleggen.

Als recuperatietijd neem ik minimaal zes á acht keer de inspanningstijd. Ik laat nooit verder dan veertig meter voluit spurten, omdat deze inspanningen in een wedstrijd bijna nooit voorkomen en om kwetsuren aan de hamstrings te vermijden.

Dit zijn specifieke zaken die in de trainersopleiding aan bod komen. Deze biedt dus ontegensprekelijk een meerwaarde. Ik vind trouwens dat enkel opgeleide personen training zouden mogen geven.

Als trainer moet je aanvoelen of de groep de trainingen nog plezierig vindt: ze mogen niet misnoegd van de training gaan. Dit vraagt naar observatie van het enthousiasme binnen de spelersgroep, van wat er zoal leeft.

Zo merk je dat de spelers ook wel eens een keertje ontlast willen worden van baloefeningen. Anderzijds, wanneer je als trainer merkt dat blessures toenemen of moeizaam herstellen, als spelers signalen afgeven dat ze vermoeid zijn, ... , las je best een recuperatietraining in, hoe beperkt de tijd ook is.

Ik neem geen conditietesten af. Mijn referentie blijft de indeling van de spelers in groepen met ongeveer dezelfde snelheid. Wel laat ik de spelers eerst een volgende oefening hervatten op basis van hun rustpols. Hier houd ik me aan. Tijdens het seizoen doen we wel een maandelijkse gewichtscontrole, in de voorbereiding om de twee weken.

Dit niet enkel m.b.t. het conditionele aspect, maar zeker ook naar het mentale: de spelers moeten met het voetbal bezig zijn, ook buiten de trainingen en

wedstrijden. Ik licht hen ook steeds in over het nut van een goede voeding. "Het is maar tweede provinciale" is geen excuus". Wie ambitie uitspreekt moet die ook waarmaken.

Techniek

Dug-Out: "Een doelman traint veel op techniek, oa. door veel te herhalen. Pas jij dit ook toe op je spelers?"

Pascal Van Ginneken: "Ja, veel herhalingen, veel balcontacten. In het eerste half uur van de training komen steeds pas- en trapvormen aan de beurt: korte passen, balaan- en meename, balcontroles. Ik leg vooral de nadruk op korte passen, want ook deze moeten correct uitgevoerd worden. Een basisvoorwaarde voor een goede uitvoering is scherpte en concentratie.

We voeren ze steeds uit op aëroob tempo. Ik heb een twaalfstal oefeningen die we om de vijf á zes weken herhalen. Het voordeel is dat de spelers reeds een balgevoel hebben vooraleer ze aan de wedstrijdvormen beginnen".

Dug-Out: "Op welke elementen wordt er getraind om de snelheid van uitvoering te verhogen?"

Pascal Van Ginneken: "Soms leg ik één-tijd voetbal op in de pas- en trapvormen en in één van de wedstrijdvormen. Maar ik vind het belangrijker om de wedstrijdvormen te trainen op basis van twee balcontacten. Dit pas ik toe in twee van de drie wedstrijdvormen. Eén-tijd voetbal is op ons niveau te ver gezocht, dit is speltechnisch niet haalbaar.

Twee contacten is haalbaar, de snelheid van uitvoering bereikt dan toch een behoorlijk niveau. Maar dit is wel het maximum.

Als je specifiek wil trainen op balcirculatie, naar het samenspel in teamverband waarbij alle spelers betrokken worden, dan vind ik twee balcontacten uitermate geschikt, want zo vermijd je dat spelers individuele acties gaan maken.

Ik speel veel met de ruimte en leg de nadruk bij het coachen op het snel inspelen. Ook bij de pas- en trapvormen wens ik een snelle uitvoering, waarbij het snel bijsluiten en de vervolgactie ook de nodige aandacht krijgen.

Standaard trainingsopbouw

- 5 á 10 min. individueel loslopen
- 20 á 30 min. duurtraining: geïntegreerde baloefeningen op aëroob tempo
 - constant in beweging
 - opbouw naar hogere snelheid van uitvoering
- 45 min. spelvormen en/of wedstrijdvormen
 - 3 blokken van 15 min. (korte partijen, meerdere kansen om te winnen)
 - tussenin snelheidsoefeningen, ...
- cooling down

Herhalen en herhalen is de boodschap. De manier waarop ze in de wedstrijd de bal rondspelen zou hiervan het gevolg moeten zijn, het geeft je in ieder geval een indicatie“.

Tactiek

Dug-Out: “Toen je nog doelman was coachte je zelf in eerste instantie de verdedigers. Heb je vanuit die ervaring nu extra aandacht voor de verdedigende organisatie? Zo ja, in wat uit zich dit dan?”

Pascal Van Ginneken: “Organisatie is op provinciaal niveau het belangrijkste. Deze begin je op te bouwen vanuit de verdediging. Van hieruit moeten de impulsen komen, de aansturing. Wij trachten altijd terug achter de bal te zakken, met de linies kort bij elkaar.

Verdedigen in blok, mits het respecteren van de juiste tussenaafstand. Als je dan nog een goede onderlinge communicatie hebt kom je al een heel eind. Dit seizoen is ons aanvallend compartiment iets sterker dan vorig seizoen. Het gevolg is dat de afstand tussen de aanvallende linie en het middenveld soms te groot is, en dit geeft bij balverlies soms problemen”.

Dug-Out : “De spitsen van de tegenpartij waren vroeger je eerste directe tegenstanders. Welke taken en acties leg je nu aan je eigen spitsen op?”

Pascal Van Ginneken: “Dit benader ik nooit vanuit mijn ervaring als doelman. Ik houd altijd enkel rekening met de kwaliteiten van de spelersgroep. Hoe kan ik deze het best laten renderen? Hoe maak ik deze het best complementair?

Elke situatie is nieuw, je kan nooit situaties en acties op voorhand exact voorspellen. Spitsen in balbezit, en in principe geldt dit voor elke speler, moeten hun momenten kunnen blijven kiezen, hun acties kunnen blijven uitvoeren, hun inschatting van spelfasen en hun intuïtie moet een troef blijven. En dit kan je niet op voorhand vastleggen.

Ze moeten zichzelf blijven, zich goed in hun vel voelen, want dan presteren ze het beste. Je kan acties door ingestudeerde automatismen wel positioneel in een pas- en looppatroon duwen! In balverlies krijgen ook mijn spitsen een opdracht mee, zij zijn een onderdeel van het verdedigend blok“.

Dug-Out: “Wat zijn de prioritaire tactische uitvoeringen van het team?”

Pascal Van Ginneken: “We trachten twee veldbezettingen te beheersen, ofwel een 1 - 3 - 5 - 2 of een 1 - 4 - 3 - 3 zodat we in functie van de wedstrijd-situatie bij balverlies soepel kunnen omschakelen. Bij balbezit mogen de spelers in principe hun eigen gang gaan, maar met als basisvoorwaarde de taakovernames in relatie tot het spelsysteem, ieder vanuit zijn eigen positie.

De spelers moeten in hun achterhoofd hebben dat het wel eens een keertje kan fout lopen. Mijn stelling is: vijf offensief en vijf defensief denkende spelers.

Voor de wedstrijd bepaal ik welke van de drie soorten pressing we spelen. Mijn laatste centrale verdediger, want wij spelen nog met een “libero”, stuurt dit tijdens de wedstrijd. In functie van de tegenstander en het wedstrijdbeeld kan de pressing worden aangepast. Dit gebeurt dan via mij in afstemming met de libero en de spitsen, want ook zij bepalen de grootte van het blok.

De concentratie opbrengen om te luisteren naar tactische richtlijnen, en deze dan nog begrijpen en uitvoeren ook, blijkt voor sommige spelers toch wel moeilijk. Ook afspraken maken en weten op welke manier je ze moet uitvoeren is niet vanzelfsprekend”!

Dug-Out: “Stilstaande fasen worden steeds belangrijker. Jouw ervaring speelt ongetwijfeld in je voordeel om hierbij naar een optimale organisatie en uitvoering te streven, zowel aanvallend als verdedigend! Welke details zijn voor jou hierbij bepalend?”

Pascal Van Ginneken: “Voor de wedstrijd worden er vaste afspraken gemaakt, zowel op hoekschoppen, vrijschoppen van in het centrum en vanop de flanken, inwerpen en eventueel strafschoppen. Alle situaties, zowel aanvallend als verdedigend, worden wekelijks opnieuw doorgenomen.

Duidelijke afspraken zijn de basis: ze vormen een onderdeel van een goede organisatie en op prangende momenten tijdens de wedstrijd zorgen ze voor de nodige rust. De gemaakte afspraken moeten natuurlijk uitgevoerd worden en liefst zo agressief mogelijk. Op stilstaande fases is durf en lef vaak doorslaggevend. Ik leg niemand een taak op die hij niet kan uitvoeren.

Afspraken zijn belangrijk, dat hebben we onlangs nog ervaren: door een rode kaart viel onze linkermiddenvelder weg. Hij dekt normaal de zone aan de tweede paal af. Nadat spelers herschikt waren kregen we onmiddellijk een hoekschop tegen. De tegenstrever scoorde via een kopbal in de verste hoek. Eén keer de tweede paal vrijgelaten, je ziet maar...

Bemerkning: we verdedigen op hoekschoppen nooit in zone, dit doen mijn spelers niet graag. Ze hebben liever een directe tegenstander in de buurt”.

Training van doelmannen

Dug-Out : “Welke tips kan je meegeven voor het trainen van een doelman? En wat met het aspect meevoetballen?”

Pascal Van Ginneken: “Hou het zo wedstrijdspecifiek mogelijk!! Zoek het niet te ver. Ik houd niet zo van kunstmatig vliegwerk: onder, over en tussen latjes, paaltje en dopjes. Dat zegt me niet veel. De trainingsarbeid moet wedstrijdgeïmmitatie zijn zodat het voor de

“Een goede organisatie en communicatie, en een op maat gesneden discipline: daarmee kan je in provinciale al zeer veel bereiken”!

“Laat spitsen in balbezit hun ding doen, maar leg positioneel wel een patroon vast”.

“Laat ze maar vrij opbouwen en aanvallen, maar als het mis gaat moeten de organisatie er snel terug staan! Daarom is het geconcentreerd luisteren, begrijpen en uitvoeren van tactische richtlijnen, afspraken en overnames zo belangrijk! Maar blijikbaar ó zo moeilijk”!

“Duidelijke afspraken op stilstaande fasen zorgen op prangende momenten tijdens de wedstrijd voor de nodige rust”.

doelman nog herkenbaar blijft. Natuurlijk blijft het een prioritaire opgave om zijn tekortkomingen weg te werken, maar niet op een kunstmatige manier.

Meevoetballen: ik vind dat je dit moeilijk kan aanleren. Het technisch aspect van het meevoetballen, nl. balaanname, balmeename en het geven van de pas, kan je wel wat bijschaven, maar het inschatten van ruimte en tijd is toch een kwestie van aanvoelen en inzicht. En dit moet toch een groot stuk in je zitten".

Samenwerking jeugdopleiding

Dug-Out : "In welke mate ben je betrokken bij de interne jeugdopleiding?"

Pascal Van Ginneken: "Niet zo direct, maar het interesseert me wel. Peter Engelen, de trainer van onze provinciale reserves, doet een stuk jeugdcoördinatie. Naast Carl Engelen, onze doelwachtertrainer, is Peter mijn eerste medewerker. Hij is geen directe assistent

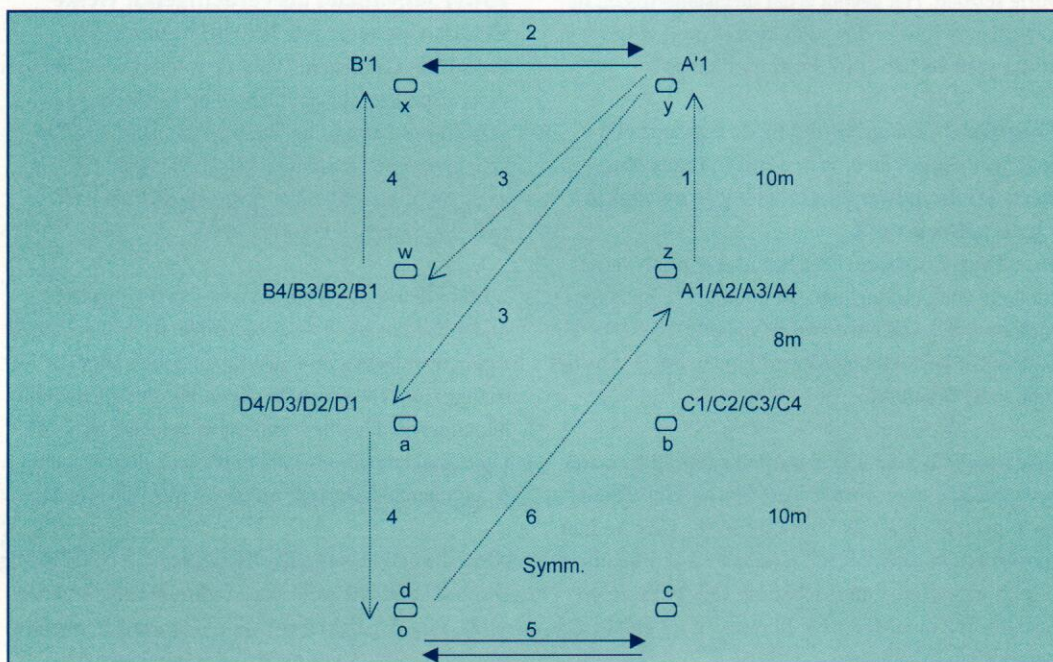
(hulptrainer) zoals bij de meeste andere clubs. Uiteraard praat ik veel met Peter over de aankomende jeugd.

Onze jeugd ploegen trachten in een 1 - 4 - 4 - 3 veldbezetting te spelen, met achteraan vier op een lijn. Voor het verkrijgen van voetbal intelligentie en -inzicht vinden wij dit bij de jeugd de beste formatie. Indien noodzakelijk speelt het eerste elftal ook vanuit deze basisopstelling. Ook bij K. Wijnegem V.C. is doorstroming heel belangrijk".

Dug-Out: "Wordt er druk uitgeoefend om eigen jongeren op te stellen?"

Pascal Van Ginneken: "Er is geen druk. Ik bekijk het zeer eenvoudig en rationeel: als de kwaliteit er is gebruik ik ze, anders niet! En ook bij K. Wijnegem V.C. is het niet anders dan bij de omliggende clubs uit provinciale: de betere jeugdspelers worden heel snel weggehaald door clubs op een hoger niveau".

Oefening 1 : Integratie opwarming, pasvorm, snelheid, duurloop.

Oef. 1

1. A1 en B1 : Lichte lpps van w/z naar x/y
2. A1 kaats naar B1. B1 controle en laat bal liggen.
3. A1 en B1 : Opwarmingsoef. naar w/z
4. A1 en B1 : Lichte lpps van w/z naar x/y

A : 14 oef.
HH : 1
T : ca. 5 à 6'
R : 2'

Oef. 2.

1. A1 en B1 : Lichte lpps van w/z naar x/yA :15 versnellingen
2. A1 kaats naar B1. B1 controle en laat bal liggen.HH:1
3. A1 en B1 : Versnelling naar w/zT :ca. 5 à 6'
4. A1 en B1 : Lichte lpps van w/z naar x/yR : 2'

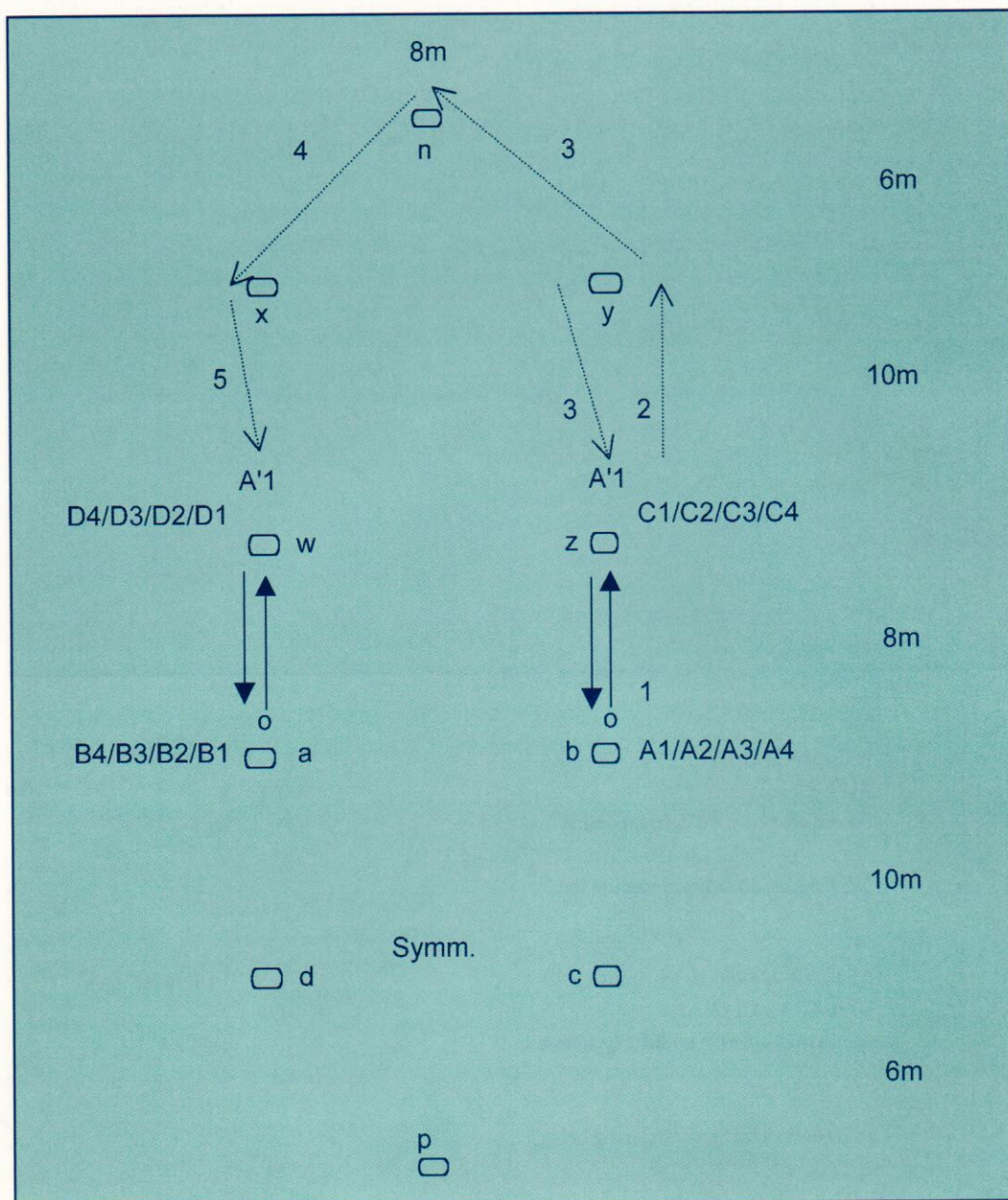
Oef. 3.

1. A1 en B1 : Lichte lpps van w/z naar x/y
2. A1 kaats naar B1. B1 controle en laat bal liggen.
3. A1 en B1 : Duurloop 70% snelheid naar a/b
4. A1 en B1 : Lichte lpps van a/b naar d/c.
5. A1 en B1 : A1 kaats naar B1. B1 controle en laat bal liggen.
6. A1 en B1 : Versnelling naar w/z.

A : Afhankelijk van.
HH: 2
T : 5'
R : 3'

TD :ca. 30'

Oefening 2: Integratie opwarming, pasvorm, snelheid, duurloop.

Oef. 1

A en C / B en D werken samen.
A1 kaatst naar C1. C1 naar A2.
A1 lichte lpps nr z en opw.oef. tot y.
A1 lichte lpps en aansluiten nr b.
A nr C en B nr D en omgedraaid.

A : 14 oef.
HH : 1
T : ca. 5 à 6'
R : 2'

Oef. 2.

A en C / B en D werken samen.
A1 kaatst naar C1. C1 naar A2.
A1 lichte lpps nr z en versnelling tot y.
A1 lichte lpps en aansluiten nr b.
A nr C en B nr D en omgedraaid.

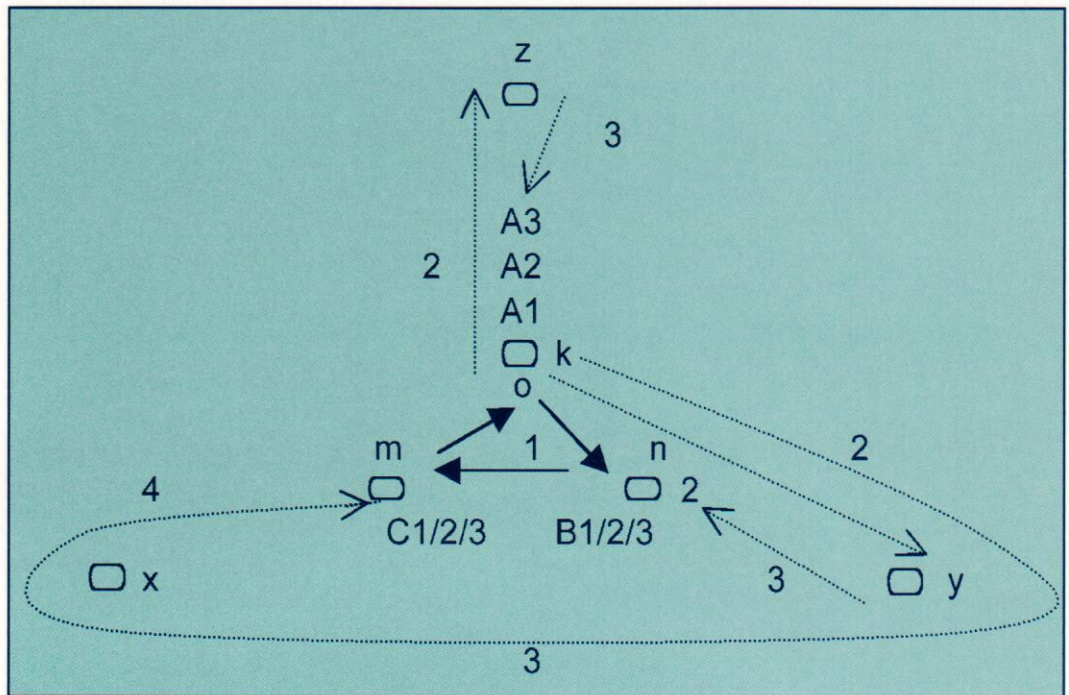
A : 15 versnellingen
HH: 1
T : ca. 5 à 6'
R : 2'

Oef. 3.

A en C / B en D werken samen.
A1 kaatst naar C1. C1 naar A2.
A1 lichte lpps nr z en duurloop 70/80 % rond n,x,naar w.
A nr D en B nr C en omgedraaid.

A : Afhankelijk van.
HH: 2
T : 5'
R : 3'
TD : ca. 30'

Oefening 3: Integratie opwarming, pasvorm, snelheid, duurloop.

Oef. 1

A1 kaatst in 1 tijd nr B1 nr C1 nr A2
B1 nr C1 en C1 nr A2
A1 opw.oef nr z. en licht lpss nr k.

Eventueel richtingsverandering Bal.

A : 14 oef.
HH : 1
T : ca. 5 à 6'
R : 2'

Oef. 2

A1 kaatst in 1 tijd nr B1 nr C1 nr A2
B1 nr C1 en C1 nr A2
A1 versnelling nr y. en licht lpss nr n.

Eventueel richtingsverandering bal.

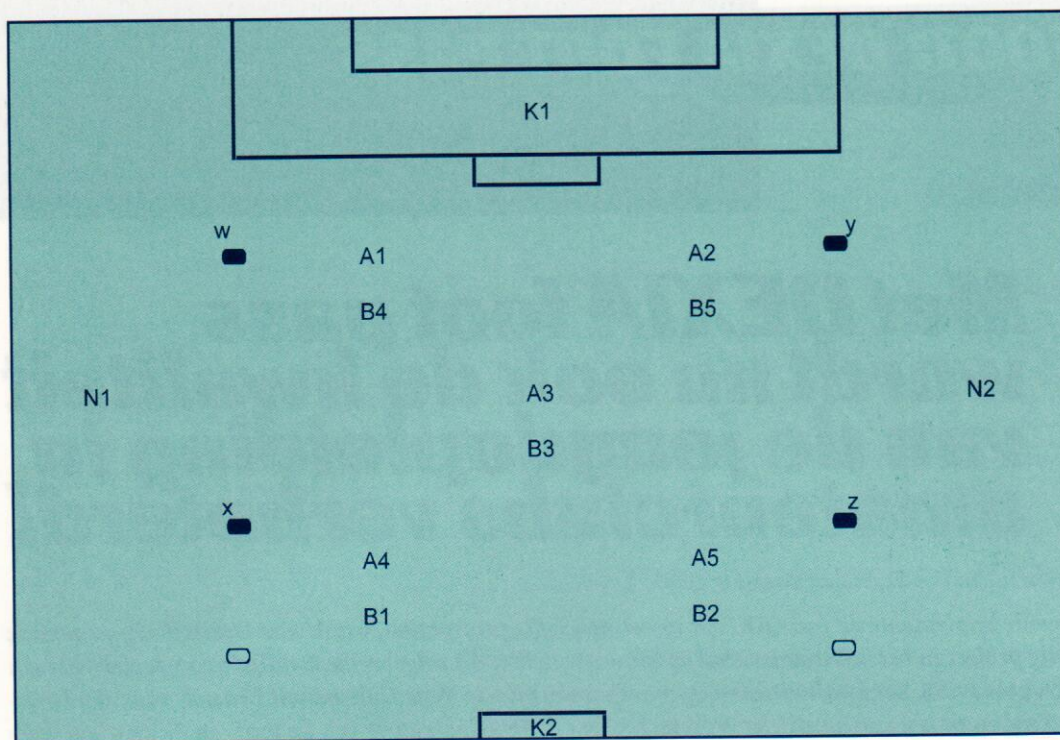
A : 15 versnellingen
HH : 1
T : ca. 5 à 6'
R : 2'

Oef. 3

A1 kaatst in 1 tijd nr B1 nr C1 nr A2
B1 nr C1 en C1 nr A2
A1 in duurloop ca. 70/80 % via y,x naar m.
B1 via x,z naar k.
C1 via z,y naar n.

A : Afhankelijk van.
HH : 2
T : 5'
R : 3'
TD : ca. 30'

SPELVORM : 5+k+N2/ 5+k+N2

Organisatie

Ruimte :50m op 50m

Neutrale zone : tussen 16m en zijlijn.

5+K / 5+K en 2 neutrale spelers voor ploeg in BB.

Beschrijving

Spelers mogen bal 2x raken.

Neutrale spelers behoren tot het elftal in balbezit en mogen eveneens bal 2 x raken.

De spelers mogen de neutrale zone niet betreden.

Neutrale spelers moeten in neutrale zone blijven.

Fun aspect

Scoren met het hoofd na pas N1/2 telt dubbel.

BB : Doelpunt telt niet als niet alle spelers zijn aangesloten voorbij potjes w/y voor ploeg A en doelpunt telt niet als niet alle spelers zijn aangesloten voorbij potjes x/z voor ploeg B.

BV : Doelpunt telt dubbel als spitsen niet terugzakken achter potjes x,z voor ploeg A.

Doelpunt telt dubbel als spitsen niet terugzakken achter potjes w,y voor B.

Verliezers van de 3 wedstrijden : 5 versnellingen.

Fysieke parameters

Duur.

3 wedstrijden tot 5.

Coaching

Blokvorming in BV.

Aansluiting in BB

Aanspelen flankspelers.

Duelkracht en zoneverdeling bij flankvzt.

Met DEXIA foot pass wordt nu ook de kwaliteit van de jeugdopleiding in amateurclubs verbeterd!

Hugo Schoukens en Jo Van Hoecke, Project Managers 'DEXIA foot pass'

Na een succesvolle implementatie van QIKFoot in het Belgische profvoetbal, wordt met Dexia foot pass nu ook een gelijkaardig project in het amateurvoetbal op touw gezet. Met dit uitgebreide kwaliteitszorgproject streven de KBVB en Double PASS, het kwaliteitsmanagementbureau van de Vrije Universiteit Brussel, naar een structurele ondersteuning en een systematische verbetering van de jeugdopleiding van de prof- en de amateurclubs (1ste klasse tot 4de provinciale).

De Belgische kweekvijver (ongeveer 230.000 jeugdvoetballers) is relatief klein in vergelijking met landen als Duitsland (1,4 miljoen), Frankrijk (1,2 miljoen) en Engeland (800.000).

Het werk van de jeugdbegeleiders in de amateurclubs verdient veel meer aandacht; zij zijn het die het toekomstig niveau van het Belgisch voetbal mee (zullen) bepalen!

Jeugdopleiding verdient, volgens de Project Managers, veel meer aandacht aan de basis: "De Belgische kweekvijver (ongeveer 230.000 jeugdvoetballers) is relatief klein in vergelijking met landen als Duitsland (1,4 miljoen), Frankrijk (1,2 miljoen) en Engeland (800.000). Wij kunnen ons dus niet permitteren om talent aan de basis te mislopen, onvoldoende kwaliteitsvol op te leiden of zelfs verloren te laten gaan! Daarom is het noodzakelijk om ook het amateurvoetbal structureel te ondersteunen en de jeugdbegeleiders van deze clubs bij te staan om hun jeugdwerking succesvol te runnen. Het werk van de jeugdbegeleiders in de amateurclubs verdient dan ook veel meer aandacht; zij zijn het die het toekomstig niveau van het Belgisch voetbal mee (zullen) bepalen!"

Een belangrijke (scharnier) functie in de jeugdtypeiding is weggelegd voor de jeugdcoördinator en/of -

verantwoordelijke. Het DEXIA foot pass project richt zich dan ook op de eerste plaats tot deze sleutelfiguren in de amateurclubs. Zij liggen immers aan de basis van de jeugdwerking en bepalen bijgevolg ook de kwaliteit van de opleiding.

Samen met het Technisch Departement van de

KBVB, onder leiding van Michel Sablon, willen de Project Managers de jeugdcoördinatoren van de amateurclubs ondersteunen door het ter beschikking stellen van:

- een (webgebaseerd) **evaluatie-instrument** om de jeugdopleiding (zelf) in de club te kunnen analyseren en evalueren onder het motto "meten om te weten en te kunnen verbeteren";
- een **kwaliteitshandboek**, onder de vorm van een praktijkgericht draaiboek met good practices onder de titel "Succesvol runnen van een jeugdvoetbalopleiding. Op weg naar excellentie in jeugdtypeiding";
- een **cursus jeugdcoördinator - jeugdverantwoordelijke** die samen met de Federale Trainersschool zal opgezet worden.

Verder kunnen de clubs, na het doorlopen van de een zelfevaluatie en de een zelfstudie van het kwaliteits-handboek, zich kandidaat stellen voor de cursus jeugdcoördinator en een **kwaliteitsaudit**. Hierdoor kan de jeugdopleiding van een amateurclub officieel gecertificeerd worden met het kwaliteitslabel van "DEXIA foot pass". Aan deze gecertificeerde clubs zal de mogelijkheid geboden worden om actief deel te nemen aan de 'DEXIA foot pass' Tour (promotieactiviteit en uitreiking van de kwaliteitslabels) en het (internationale) DEXIA foot pass tornooi (vanaf 2008).

Kick-off

Na een nationale persconferentie zullen de komende weken **infoavonden** georganiseerd worden in de verschillende provincies (zie planning kader):

Bedoeling van deze infoavonden is het hoe en waarom van het project toe te lichten en ook een actieve medewerking te vragen voor de verdere optimalisatie van het specifieke evaluatie-instrument voor amateurclubs. Het uitgangspunt is immers dat de clubs mee moeten kunnen bepalen wat "succesvol runnen van een jeugdopleiding" precies inhoudt op dit niveau. Meer concreet zal in 2005 een beroep gedaan worden op de medewerking van enkele clubs voor diepte-interviews (een gedetailleerde bespreking van de criteria voor de amateurclubs) en pilootstudies (specifieke tests van het evaluatiesysteem in de clubs).

Planning

DEXIA foot pass heeft een specifieke timing voor het project voor prof- en amateurclubs dat over meerdere jaren gespreid is (2005 tot en met 2008). Het is enerzijds gebaseerd op ondersteuningsactiviteiten voor de jeugdcoördinatoren en -begeleiders van de clubs en anderzijds op promotieactiviteiten die tevens gericht zijn op de spelers en hun ouders. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste activiteiten voor de amateurclubs:

- ✓ nationale kick-off / persconferentie (01.2005)
- ✓ provinciale infoavonden: voorstelling project (02-03.2005)

- ✓ diepte-interviews (04-05.2005)
- ✓ pilootstudies (10.2005)
- ✓ kwaliteitshandboek (11.2005)
- ✓ provinciale infoavonden: voorstelling evaluatie-instrument en organisatie audits (11.2005)
- ✓ zelfevaluatie, zelfstudie en inschrijving cursus en inschrijving audits (01 tot 04.2006)
- ✓ organisatie 1ste sessie van de cursus jeugdcoördinator (05.2006)
- ✓ audits (vanaf 10.2006)
- ✓ DEXIA foot pass tour (medio 2007)
- ✓ DEXIA foot pass (Internationaal) tornooi (medio 2008)

Double PASS (Spin-off bedrijf van de Vrije Universiteit Brussel) en haar Project Managers willen tot slot, in het kader van het DEXIA foot pass project, ook via indirecte support de kwaliteit van de jeugdopleiding in België mee trachten te verbeteren. Dit willen ze doen door een continue aandacht voor jeugdopleiding te garanderen (zie mediadebat van 20.09.2004), via informatieverstrekking (Dug-Out) en via bemiddeling tussen de verschillende stakeholders (bovenlokale en lokale overheid; KBVB; Profliga; juridische, financiële en voetbalexperts) van het (jeugd)voetbal!

14.02.2005 (19u30)	Brabant	Bondsgebouw Brussel
21.02.2005 (19u30)	Limburg	Bondsgebouw Hasselt
28.02.2005 (19u30)	Namur	Bondsgebouw Cognelée
02.03.2005 (19u30)	Antwerpen	Bondsgebouw Wommelgem
07.03.2005 (19u30)	West-Vlaanderen	Evenementenhall Roeselare
14.03.2005 (19u30)	Liège	Bondsgebouw Liège
15.03.2005 (19u30)	Luxembourg	Libramont
21.03.2005 (19u30)	Oost-Vlaanderen	Standaard Wetteren
23.03.2005 (19u30)	Duitstalige Gemeenschap	Ministerie Deutsche Gemeinschaft - Eupen
04.04.2005 (19u30)	Hainaut	Bondsgebouw Mons

De 7 kwaliteitsdimensies van het evaluatie-instrument (dit zijn de kritische succesfactoren voor het succesvol runnen van een jeugdopleiding) lopen als een rode draad doorheen het DEXIA foot pass project en vormen ook de ruggengraat van het kwaliteitshandboek en de cursus jeugdcoördinator:

- **strategie en beleid:** missie en visie van de club inzake jeugdopleiding; korte en lange termijnplanning met inbegrip van financiële planning;
- **organisatiestructuur:** club- en jeugdopleidingsstructuur; positie van de jeugdopleiding binnen de club; beslissingsmechanisme; taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende managementniveaus (Raad van Bestuur, dagelijks bestuur, Jeugdcoördinator, etc.);
- **kernproduct:** voetbalopleiding (voetbalopleidingsvisie, leerplan, interne scouting, technische staf, speelgelegenheidsprincipe);
- **medische ondersteuning:** blessurepreventie en behandelingsprocedures; EHBO-instructies;
- **accommodatie en materiaal:** wedstrijd- en oefenvelden; extra trainingsfaciliteiten;
- **interne marketing en HRM:** communicatie met ouders en spelers, het management van de technische staf en vrijwilligers;
- **externe marketing en rekrutering:** communicatie (samenwerking) met lokale overheid, scholen en andere clubs; rekruteringsactiviteiten.

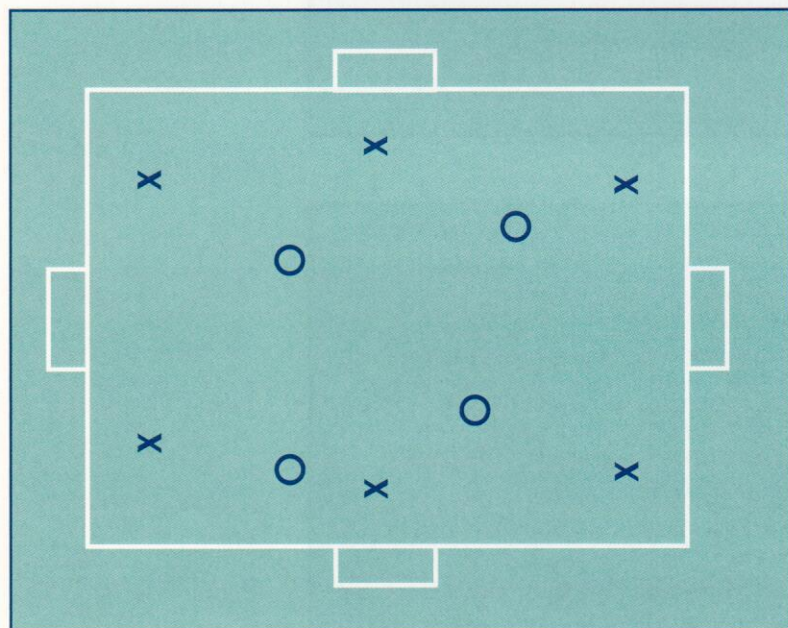

Spelvormen

Jos Daerden, Trainer FC Bergen

In Dug-Out 22 brachten we een uitgebreide reportage over Jos Daerden. In dit nummer presenteert de trainer van FC Bergen 3 spelvormen.

Eerste spelvorm

6-4 : meerderheidssituatie – minderheidssituatie.

Organisatie

Veld – rechthoek van 25 op 20 meter.

Vier minidoeltjes.

4 hesjes.

De 6 spelers => 2 maal de bal raken.

De 4 jagers => vrij spel bij onderscheppen. De spelers kunnen scoren in de minidoeltjes.

Tactisch accent

Het accent ligt op het positiespel van de 6 spelers.

Accent op het kiezen van het juiste moment door de verdedigers om de bal te veroveren en extra te jagen.

Conditioneel accent

Vier spelers blijven gedurende 2'30" jagen op de bal.

Wie scoort het meest? Welk viertal?

Indien de bal over de zijlijn gaat speelt de trainer de bal onmiddellijk. Naargelang het niveau van de groep kan de ruimte aangepast worden.

Tweede spelvorm

Organisatie

Ruimte afhankelijk van het niveau van de spelers.

10 spelers.

Eén speler staat centraal en speelt mee.

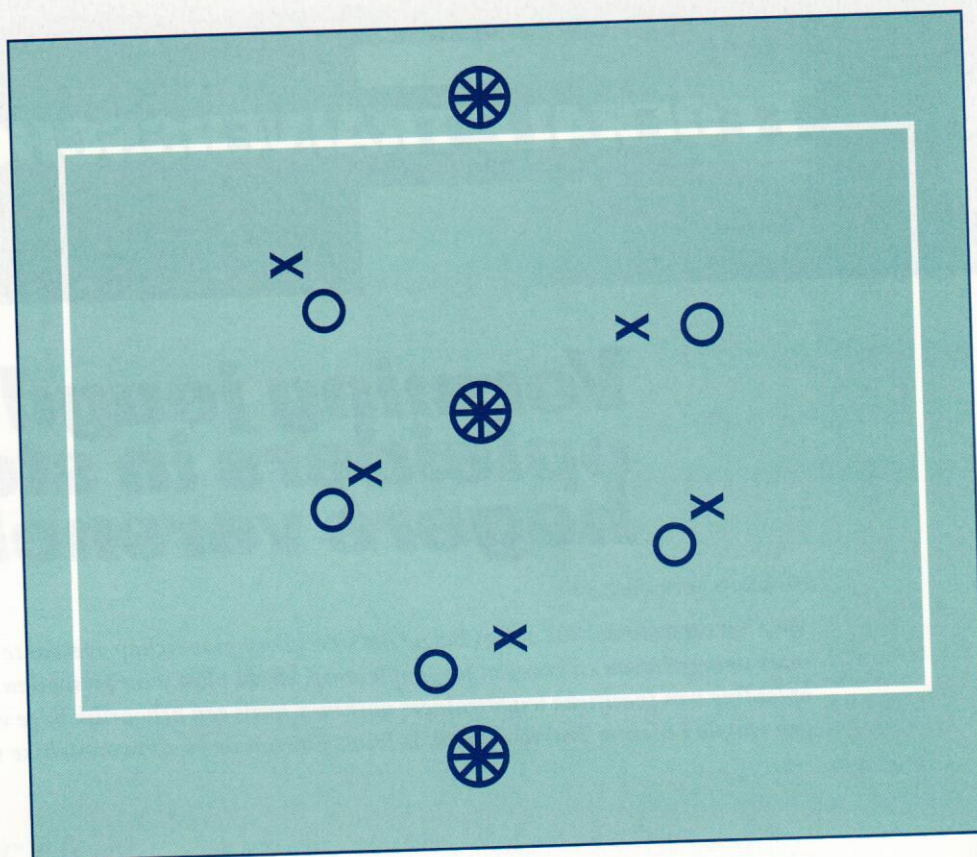
De centrale speler mag de bal twee maal raken.

Twee andere neutrale spelers staan aan buiten het vierkant.

Deze spelers moeten verplicht in 1 tijd spelen.

Deze neutrale spelers moegen de bal 1 keer overspelen, daarna moet de bal terug naar het midden.

Neutrale spelers regelmatig wisselen.

Derde spelvorm

Organisatie

Rechthoek

=> twee vakken met een tussenzone van ongeveer 9 meter.

=> doelmannen kunnen eventueel meedoen als neutrale speler.

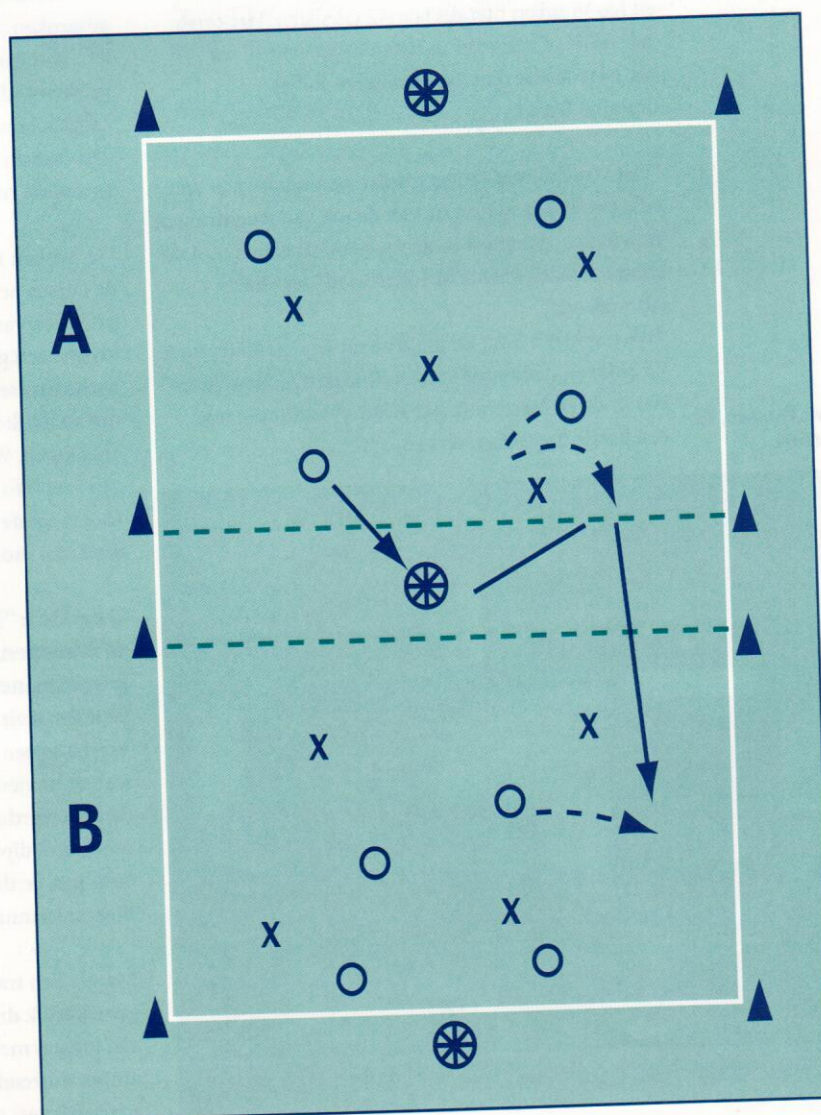
Neutrale spelers

Mogen bal twee maal raken.

Ene vak 6-4 tracht in het andere vak te komen door gebruik te maken van neutrale spelers in de middenzone.

Spelen van vak A naar vak B => daar gaat het spel verder.

De neutrale spelers moegen niet overspelen, moeten steeds kaatsen.

Vorming jeugdopleiders in steeds hogere versnelling

Hans Saris, voetbaljournalist

Voor het eerst sinds 1982 dreigt België het wereldkampioenschap voetbal te missen. De latente roep om nog een meer doorgedreven en gedegen jeugdopleiding, klinkt plots weer forser dan ooit. Sinds een zestal jaren heeft de opleiding van specifieke jeugdtrainers nochtans reeds een behoorlijk hoge vlucht genomen. Als hoofd opleidingen van de Federale Trainersschool, is Frans Masson de verantwoordelijke voor het eindproduct.

Genk is een van de drie Limburgse centra voor de vorming van jeugdopleiders. Doordrongen van het belang van hun werk, vormen lesgevers Eric Abrams en Ivo Vranken hier dit jaar 42 cursisten. Het eerste jaar moet uitmonden in het getuigschrift B, dat in het tweede jaar dan kan resulteren in het diploma Uefa B.

“Het verschil met vroeger is dat we nu twee jaar specifiek opleiden in functie van de job van jeugdtrainer, terwijl dat onderdeel in de vroegere-structuur van de trainersschool slechts in 1 jaar werd”, legt Eric Abrams uit.

“We merken nu dat de jongens uit de opleiding, onze filosofie en denkwijze stilaan proberen te introduceren in de kleinere clubs. Al gaat het voorlopig nog een beetje met vallen en opstaan”.

Eric Abrams en Ivo Vranken, de twee lesgevers in Genk.

Dug-Out: “Wordt er ook gewerkt aan meer betrokkenheid dan alleen de veldtraining?”

Eric Abrams: “Daar wordt zelfs heel specifiek over gesproken. Hoe ga je de communicatie aan met spelers, met ouders en met mensen van het beleid? Het grote voordeel van deze cursus is dat je te maken krijgt met jongens die al op het veld staan, maar naar hier komen omdat ze nog meer willen weten over de specifieke materie van jeugdopleiding.

We hebben nog heel veel contacten met cursisten die de cursus hebben gevolgd en met vragen vanuit hun praktijkervaring naar ons toekomen. Op die manier krijg je een goede interactie. Wij leveren geen theoretische mensen af. Wie hier buiten stapt heeft tachtig uur praktijk op het veld achter de rug en een stage doorlopen. Wij geven heel wat signalen mee en krijgen veel info terug van oud-cursisten met hun ervaringen uit de praktijk. Daar kunnen de nieuwelingen weer van profiteren.

Dug-Out: “Merk je aan reacties van clubs dat ze tevreden zijn met de beter opgeleide jeugdtrainers?”

Ja, maar je zit met een fundamenteel probleem. Er is nog altijd een enorme discrepantie in betaling. Een trainer in vierde provinciale verdient gemakkelijk drie tot vierduizend euro per jaar, terwijl een jongen met een B diploma als jeugdtrainer amper duizend euro kan verdienen. Terwijl hij waarschijnlijk véél meer inspanningen levert”.

Marge: Een trainer in vierde provinciale verdient gemakkelijk drie tot vierduizend euro per jaar, terwijl een jongen met een B diploma als jeugdtrainer amper duizend euro kan verdienen. Terwijl hij waarschijnlijk véél meer inspanningen levert.

“Er is sinds het arrest Bosman wel stilaan een verschuiving gekomen. De clubs zijn meer en meer lidgeld gaan vragen en dat geld wordt voor een stuk besteed aan de jeugdtrainers, infrastructuur, en zo verder. Er beweegt iets. Ook door de licentievoorzwaarden bijvoorbeeld. Clubs moeten zoveel gediplomeerden hebben en dat drijft de kwaliteit van de opleiding toch weer op. Zeker op hoger niveau.

Bij de kleinere clubs is er nog vaak het probleem dat men geen lidgeld durft te vragen. Voetbal is een volkssport die gratis moet zijn, klinkt het dan. Maar wat blijkt: als je een info-avond organiseert voor de ouders, waarbij je uitlegt dat de 200 euro die ze moeten betalen, dient voor de vergoeding van de trainers, het water en de elektriciteit; de discussie doorgaans snel kan worden afgerond.

De mensen beseffen dat er een kostenplaatje hangt aan het voetballen van hun kinderen. Hier zou de overheid ook een rol kunnen spelen, door bijvoorbeeld het lidgeld dat ouders voor hun kinderen betalen, fiscaal aftrekbaar te maken”.

Het is een van de wensen die ook Frans Masson heeft: een nog intensievere opvang en opleiding van de jeugdspelers.

Er moeten nog bijkomende projecten ontwikkeld worden waar de bond mee naar de scholen kan stappen. Lespakketten waarmee leerkrachten iets kunnen aanvangen en die hen duidelijk maken dat voetbal een hefboom kan zijn voor de totale ontwikkeling van het kind.

Frans Masson: “Jongens, meisjes: iedereen moet de gelegenheid krijgen om te voetballen op de lagere school. De UEFA stelt miljoenen ter beschikking om dat te promoten. Zo worden o.a. subsidies verleend om in gemeentes speelveldjes ter beschikking te stellen waar kinderen spelen”. Een pilootproject start zo nog vóór het einde van dit jaar te Machelen.

Dug-Out: “Daar komen we bij de vraag: waarom is dat nooit gebeurd?”

Frans Masson: “Goede vraag... We hebben een zekere achterstand opgelopen, maar ik geloof dat het in het leven nooit te laat is om te reageren. Een groot probleem in ons land, is de mentaliteit. Er is van klein tot groot, een gebrek aan mentaliteit. Respect, doorzettingsvermogen, solidariteit: al de kwaliteiten die je nodig hebt als topper zijn te weinig voorhanden.

Hier kunnen we een aantal initiatieven voorstellen. Het gebeurt bijvoorbeeld niet zelden dat een ploegje van een kleine club niet kan spelen omdat er te weinig spelertjes zijn. Dan moet het kunnen dat spelers op overschot van de tegenpartij, met hen meespelen. Het klinkt misschien hard wat ik zeg, maar het jeugdvoetbal moet af van het idee van strikt georganiseerde competitie.

Het gaat in de eerste plaats om leren en spelen en ieder kind heeft daartoe het recht. En meteen moeten we werk maken van de bestrijding van het roepen en tieren naast het veld. Ouders die de scheidsrechters uitschelden, trainers die hun spelertjes uitkafferen... Wat voor mentaliteit is dat? Daar moeten we tegen optreden”.

Dug-Out: “Jullie werken daar nu ook aan in de opleiding?”

Frans Masson: “Ja, maar het volstaat niet dat je dat meegeeft in de cursus. Je moet achteraf ook controleren. Of liever: je moet evalueren. De goeden moeten beloond worden. Mensen die langs de lijn staan te tieren op een kind, moeten eruit. Ze proberen een carrière

op te bouwen op de kosten van kinderen. Dat kunnen we niet aanvaarden”.

Dug-Out: “Het idee is goed, maar hoe pak je dat in de praktijk aan?”

Frans Masson: “Ik denk dat we naar een soort kwaliteitslabel moeten.

Bijvoorbeeld voor clubs die een goede opleiding verzorgen in functie van de doelstellingen die je vanuit de federatie in een convenant kunt vastleggen. Niet in duizend regeltjes, maar in een aantal kernpunten die controleerbaar zijn.

Er moet veel meer interactie komen tussen de clubs. Wij hangen veel te veel vast aan die competitiegeest. In Frankrijk worden bijvoorbeeld ontmoetingsdagen georganiseerd tussen clubs, waarbij alle jeugdploegen van die clubs betrokken zijn.

Elke leeftijdscategorie speelt tegen elkaar. Er worden geen klassementen opgemaakt. Het gaat alleen om de spelvreugde van die kinderen. Daarom dat we in een volgende fase naar een verplichte licentiekaart voor trainers wil gaan.

Een A, een B en Pro-kaart. Looptijd drie jaar. In die drie jaar moeten de trainers zich blijven bijscholen. Wordt gelet op gedrag. Als een jeugdtrainer zich misdraagt, wordt er een officieel rapport gemaakt en kan hij zijn licentie verliezen. Daar moeten we naar toe, als we geloofwaardig willen zijn. Hoe we het precies gaan doen, moeten we nog uitzoeken. Ik denk aan samenwerking met de PC's. Er zijn waarnemers voor scheidsrechters. Die mensen zouden ook een rapport over het gedrag van trainers kunnen uitbrengen wanneer dat nodig zou zijn.”

Dug-Out: “Dat zijn toch initiatieven die vanuit de bond zouden moeten komen.”

Frans Masson: Als er geen uitgebreide samenwerking komt tussen alle geledingen, inclusief de overheid, blijft elk plan een slag in het water. Dankzij de Vlaamse overheid hebben we al de Topsport Scholen gekregen. Leveren heel goed werk, maar er moet nog veel meer gebeuren. Waar staan we met de fysieke testen? Welk referentiekader hebben we? Waarom wordt in ons land een jonge van 22 nog een belofte genoemd, terwijl je bij buitenlandse ploegen jongens van 18, 19 jaar als titularis ziet opdruven? Kunnen we bijvoorbeeld de clubs niet verplichten om vijf of zes jonge Belgische spelers op het wedstrijdblad te zetten”.

Het zou misschien nuttig zijn om met mensen van de bondstop, clubs en technici, een soort denktank te vormen om een aanpak voor de toekomst uit te werken. Daar moeten geen boeken over geschreven worden of 56 maatregelen worden uitgewerkt. Nee, een beperkt aantal realistische voorstellen en daar moeten we voor gaan.

Wie hier buiten stapt heeft tachtig uur praktijk op het veld achter de rug en een stage doorlopen.

Het gaat in de eerste plaats om leren en spelen en ieder kind heeft daartoe het recht.

We moeten werk maken van de bestrijding van het roepen en tieren naast het veld. Ouders die de scheidsrechters uitschelden, trainers die hun spelertjes uitkafferen... Wat voor mentaliteit is dat? Daar moeten we tegen optreden!

Waarom wordt in België een jonge van 22 nog een belofte genoemd, terwijl je bij buitenlandse ploegen jongens van 18, 19 jaar als titularis ziet opdruven?

Kunnen we de clubs niet verplichten om vijf of zes jonge Belgische spelers op het wedstrijdblad te zetten?

"Er is sinds het arrest Bosman wel stilaan een verschuiving gekomen. De clubs zijn meer en meer lidgeld gaan vragen en dat geldt wordt voor een stuk besteed aan de jeugdtrainers, infrastructuur, en zo verder. Er beweegt iets. Ook door de licentievoorwaarden bijvoorbeeld. Clubs moeten zoveel gediplomeerden hebben en dat drijft de kwaliteit van de opleiding toch weer op. Zeker op hoger niveau.

Bij de kleinere clubs is er nog vaak het probleem dat men geen lidgeld durft te vragen. Voetbal is een volkssport die gratis moet zijn, klinkt het dan. Maar wat blijkt: als je een info-avond organiseert voor de ouders, waarbij je uitlegt dat de 200 euro die ze moeten betalen, dient voor de vergoeding van de trainers, het water en de elektriciteit; de discussie doorgaans snel kan worden afgerond.

De mensen beseffen dat er een kostenplaatje hangt aan het voetballen van hun kinderen. Hier zou de overheid ook een rol kunnen spelen, door bijvoorbeeld het lidgeld dat ouders voor hun kinderen betalen, fiscaal aftrekbaar te maken".

Het is een van de wensen die ook Frans Masson heeft: een nog intensievere opvang en opleiding van de jeugdspelers.

Er moeten nog bijkomende projecten ontwikkeld worden waar de bond mee naar de scholen kan stappen. Lespakketten waarmee leerkrachten iets kunnen aanvangen en die hen duidelijk maken dat voetbal een hefboom kan zijn voor de totale ontwikkeling van het kind.

Frans Masson: "Jongens, meisjes: iedereen moet de gelegenheid krijgen om te voetballen op de lagere school. De UEFA stelt miljoenen ter beschikking om dat te promoten. Zo worden o.a. subsidies verleend om in gemeentes speelveldjes ter beschikking te stellen waar kinderen spelen". Een pilootproject start zo nog vóór het einde van dit jaar te Machelen.

Dug-Out: "Daar komen we bij de vraag: waarom is dat nooit gebeurd?"

Frans Masson: "Goede vraag... We hebben een zekere achterstand opgelopen, maar ik geloof dat het in het leven nooit te laat is om te reageren. Een groot probleem in ons land, is de mentaliteit. Er is van klein tot groot, een gebrek aan mentaliteit. Respect, doorzettingsvermogen, solidariteit: al de kwaliteiten die je nodig hebt als topper zijn te weinig voorhanden.

Hier kunnen we een aantal initiatieven voorstellen. Het gebeurt bijvoorbeeld niet zelden dat een ploegje van een kleine club niet kan spelen omdat er te weinig spelertjes zijn. Dan moet het kunnen dat spelers op overschot van de tegenpartij, met hen meespelen. Het klinkt misschien hard wat ik zeg, maar het jeugdvoetbal moet af van het idee van strikt georganiseerde competitie.

Het gaat in de eerste plaats om leren en spelen en ieder kind heeft daartoe het recht. En meteen moeten we werk maken van de bestrijding van het roepen en tieren naast het veld. Ouders die de scheidsrechters uitschelden, trainers die hun spelertjes uitkafferen... Wat voor mentaliteit is dat? Daar moeten we tegen optreden".

Dug-Out: "Julie werken daar nu ook aan in de opleiding?"

Frans Masson: "Ja, maar het volstaat niet dat je dat meegeeft in de cursus. Je moet achteraf ook controleren. Of liever: je moet evalueren. De goeden moeten beloond worden. Mensen die langs de lijn staan te tieren op een kind, moeten eruit. Ze proberen een carrière

op te bouwen op de kosten van kinderen. Dat kunnen we niet aanvaarden".

Dug-Out: "Het idee is goed, maar hoe pak je dat in de praktijk aan?"

Frans Masson: "Ik denk dat we naar een soort kwaliteitslabel moeten. Bijvoorbeeld voor clubs die een goede opleiding verzorgen in functie van de doelstellingen die je vanuit de federatie in een convenant kunt vastleggen. Niet in duizend regeltjes, maar in een aantal kernpunten die controleerbaar zijn.

Er moet veel meer interactie komen tussen de clubs. Wij hangen veel te veel vast aan die competitiegeest. In Frankrijk worden bijvoorbeeld ontmoetingsdagen georganiseerd tussen clubs, waarbij alle jeugd-ploegen van die clubs betrokken zijn.

Elke leeftijdscategorie speelt tegen elkaar. Er worden geen klassemanten opgemaakt. Het gaat alleen om de spelvreugde van die kinderen. Daarom dat we in een volgende fase naar een verplichte licentiekaart voor trainers wil gaan.

Een A, een B en Pro-kaart. Looptijd drie jaar. In die drie jaar moeten de trainers zich blijven bijscholen. Wordt gelet op gedrag. Als een jeugdtrainer zich misdraagt, wordt er een officieel rapport gemaakt en kan hij zijn licentie verliezen. Daar moeten we naar toe, als we geloofwaardig willen zijn. Hoe we het precies gaan doen, moeten we nog uitzoeken. Ik denk aan samenwerking met de PC's. Er zijn waarnemers voor scheidsrechters. Die mensen zouden ook een rapport over het gedrag van trainers kunnen uitbrengen wanneer dat nodig zou zijn."

Dug-Out: "Dat zijn toch initiatieven die vanuit de bond zouden moeten komen."

Frans Masson: Als er geen uitgebreide samenwerking komt tussen alle geledingen, inclusief de overheid, blijft elk plan een slag in het water. Dankzij de Vlaamse overheid hebben we al de Topsport Scholen gekregen. Leveren heel goed werk, maar er moet nog veel meer gebeuren. Waar staan we met de fysieke testen? Welk referentiekader hebben we? Waarom wordt in ons land een jonge van 22 nog een belofte genoemd, terwijl je bij buitenlandse ploegen jongens van 18, 19 jaar als titularis ziet opdruiven? Kunnen we bijvoorbeeld de clubs niet verplichten om vijf of zes jonge Belgische spelers op het wedstrijdblad te zetten".

Het zou misschien nuttig zijn om met mensen van de bondstop, clubs en technici, een soort denktank te vormen om een aanpak voor de toekomst uit te werken. Daar moeten geen boeken over geschreven worden of 56 maatregelen worden uitgewerkt. Nee, een beperkt aantal realistische voorstellen en daar moeten we voor gaan.

Wie hier buiten stapt heeft tachtig uur praktijk op het veld achter de rug en een stage doorlopen.

Het gaat in de eerste plaats om leren en spelen en ieder kind heeft daartoe het recht.

We moeten werk maken van de bestrijding van het roepen en tieren naast het veld. Ouders die de scheidsrechters uitschelden, trainers die hun spelertjes uitkafferen... Wat voor mentaliteit is dat? Daar moeten we tegen optreden!

Waarom wordt in België een jonge van 22 nog een belofte genoemd, terwijl je bij buitenlandse ploegen jongens van 18, 19 jaar als titularis ziet opdruiven?

Kunnen we de clubs niet verplichten om vijf of zes jonge Belgische spelers op het wedstrijdblad te zetten?

Topsportschool SHIM Merksem afd. voetbal schooljaar 2004-2005:

- 37 studenten uit 11 clubs, waarvan 30 veldspelers en 7 doelmannen
- 35 jongens en 2 meisjes
- dit schooljaar 13 nieuwe studenten
- 2° graad: 1° jaar 11 studenten, 2° jaar 4 studenten
- 3° graad: 1° " 8 " , 2° " 14 "
- Niveau 1 (2° graad): _ 12u
→ 4u. basics + 2u. teamtactics + 2u. indiv. tr. + 2u. L.O. + 2u. theorie
- Niveau 2 (3° graad): ± 12u
→ 6u. teamtactics + 2u. indiv. tr. + 2u. L.O. + 2u. theorie

gericht werken om hetzelfde na te streven, en dat is de individuele ontwikkeling van elke sporter”.

Dug-Out: “Bob, recent heeft Frans Masson terecht verklaard dat de topsportscholen zeer goed werk leveren. Wordt deze vaststelling ook naar de clubs gecommuniceerd en meer algemeen: welke en hoe verloopt de informatieverstrekking vanuit de KBVB m.b.t. topsportscholen?”

Bob Browaey: “We zijn al 7 jaar bezig, want zo’n project kan je niet op 1 jaar realiseren. Vanaf de start hebben we heel veel belang gehecht aan de driehoek school-club-federatie, met als centraal element de individuele ontwikkeling van de leerling. Ons uitgangspunt is dat elke topsporter zijn hoogst mogelijke niveau bereikt, want dat is goed voor hem, zijn club en de federatie. En binnen dit proces speelt communicatie een belangrijke rol. We willen samen met de clubs ons steentje bijdragen.

Laat mij toe te stellen dat de opleiding in eerste instantie binnen de club gebeurt. De communicatie tussen alle partijen is niet éénvoudig: je hebt de jeugdcoördinator van de club, en deze heeft het ook niet altijd gemakkelijk om met zijn trainers te communiceren, dan heb je de trainer in de topsportschool, welke ook een coördinator heeft, en je hebt de federatie. We houden maandelijks bij de KBVB in Brussel een vergadering met alle jeugdcoördinatoren waarbij we reeds meermaals het project heel duidelijk hebben uitgelegd.

We zeggen niet dat het topsportproject al perfect loopt. Nee, wat we willen nastreven is kwaliteit. En daar moeten we allemaal naar streven en aan meewerken. Is er een probleem dan moeten we dit uitspreken en oplossen. We hechten enorm veel belang aan overlegmomenten, vb. informatieavonden die binnen de topsportscholen worden ingericht.

Dit vergt veel energie en inspanningen van alle trainers en coördinatoren, maar dit heeft wel als resultaat dat vandaag elke leerling graag in de topsportschool zit!

Dan komen ze op de club en spreken erover met hun trainer. Deze zal misschien eerst wat argwanend zijn,

want de opleiding gebeurt toch op de club? “Wat doen ze in de topsportschool?

Misschien raakt de speler wel overbelast?, ...” Maar dan praten ze verder. En wanneer je als trainer merkt dat de speler na enkele maanden progressie maakt, dan ben je toch tevreden? En de jeugdcoördinator toch ook?

Als ik even de topsportschool in Merksem als referentie neem, dan is er de laatste twee jaar geen enkele klacht geweest vanuit een club die zegt dat daar slecht gewerkt wordt, of dat het leerplan niet deugt, of de trainingen te zwaar zijn, of de lesgevers onbekwaam zijn, Iedereen kan altijd bij Frans Van den Wijngaert terecht om het probleem op te lossen, en dit gebeurt dan ook.

We zijn nu zeer goed aan het samenwerken tussen federatie, club en topsportschool. Door de rekrutering nog strenger te maken kunnen we het niveau nog verhogen. Vroeg of laat plukken we hier de vruchten van. De resultaten beginnen te komen, want we hebben nu al een dertigtal spelers die een profcontract getekend hebben bij een eerste klasse club.

Maar binnen vier jaar zullen de “echte” resultaten komen omdat we vanaf nu heel streng zullen zijn op de instroom! We hebben een heel goede instroom bij de spelers van geboortjaar '90. We zijn er dan ook van overtuigd dat er van deze lichting vele zullen doorbreken als profspeler”.

Dug-Out: “De dagelijkse communicatie tussen topsportschool en club verloopt momenteel een groot stuk over de leerling. Is het niet opportuun om vanuit de federatie en/of de topsportschool nog meer naar de clubs te stappen met als uitgangspunt hun betrokkenheid nog verder te verhogen en de communicatie te versterken?”

Bob Browaey: “Dit is zeker een goed voorstel. Nu reeds vragen we heel duidelijk vanuit de federatie aan onze lesgevers om regelmatig overleg te plegen met de elftaltrainers.

“De leerling en de ouders moeten zich goed voelen binnen de topsportschool, want daar begint alles bij”.

"De instroom is het allerbelangrijkste, deze moet perfect zijn! Daarom nemen we initiatieven om het niveau van de rekrutering te verhogen".

"De lesgevers worden actief betrokken om de communicatie met de clubs te verbeteren".

Dit jaar koppelen we dat voor het eerst aan de rekrutering van de spelers geboortjaar '91, onze instroom voor volgend jaar.

Iedere topsportschool omvat een 5 á 6-tal clubs uit eerste en tweede klasse. Onze lesgevers gaan per club één keer in de eerste en één keer in de tweede seizoenshelft een wedstrijd van de U-14j. bekijken met het oog op de rekrutering van volgend schooljaar. We koppelen bij dit bezoek een gesprek met de elftaltrainer en/of de jeugdcoördinator, en in de tweede seizoenshelft ook met de ouders. Wij verdelen ook informatiebrochures. En waarom zouden we na een wedstrijd niet even in de kleedkamer mogen binnenstappen om rechtstreeks wat informatie te geven aan de spelers?

Je ziet, wij verplichten onze lesgevers om actief deel te nemen aan de rekrutering en aan het communicatieproces. Dit is ook logisch omdat zij perfect het niveau van topsport kunnen inschatten. Want de instroom is het allerbelangrijkste!

De betere spelers worden in de paasvakantie uitgenodigd op een talentdetectiedag in Brussel. Dit zijn er zo'n 50 á 60. Bij een goede prestatie op die dag krijgen die spelers een Wild Card: als deze spelers zich in de topsportschool inschrijven krijgen ze het topsportstatuut. (een topsportstatuut wordt toegekend door de "Selectiecommissie" op voordracht door de federatie)

Ter verduidelijking: de KBVB kan voor jou een topsportstatuut aanvragen als je ofwel jeugdinternationaal bent ofwel geselecteerd bent voor een topsportschool. Als de speler zich niet inschrijft in een topsportschool vervalt zijn topsportstatuut, want we hebben maar nationale jeugdploegen vanaf U-15j.

Momenteel zijn we bezig met spelers van geboortjaar '90. We werken met 3 regio's van elk 18 spelers. Met deze elftallen spelen we tegen clubelftallen van een jaar ouder. Deze spelers krijgen ook een Wild Card, want we willen echt het niveau van de rekrutering naar omhoog.

Dug-Out: "Er wordt wel eens beweerd dat enkel leerlingen uit de topsportschool in aanmerking komen voor een nationale selectie"

Bob Browaeys: "Dit is absoluut niet waar! Wij proberen in de eerste plaats iedereen in de topsportschool te krijgen. Dit betekent dat wij trachten te achterhalen waarom een speler niet naar de topsportschool kan of wil komen. Als we dit weten moeten we trachten de weerstand(en) weg te werken. Wij hebben zicht op het talent. Ik neem terug het voorbeeld van spelers geboortjaar '91. We hebben een lijst van 60 spelers die worden uitgenodigd op de talentdetectiedag waar wij de spelers en de ouders ervan trachten te overtuigen dat de topsportschool een meerwaarde betekent in hun voetbalopleiding.

Studenten topsport in actie.

Frans Van den Wijngaert: "Tot mijn spijt moet ik vaststellen dat sommigen topsportschool nog steeds bestempelen als "elitair". Dus enkel haalbaar voor mensen met veel geld. Ik zal even aantonen dat geld geen reden kan zijn, want één jaar topsportschool kost ongeveer:

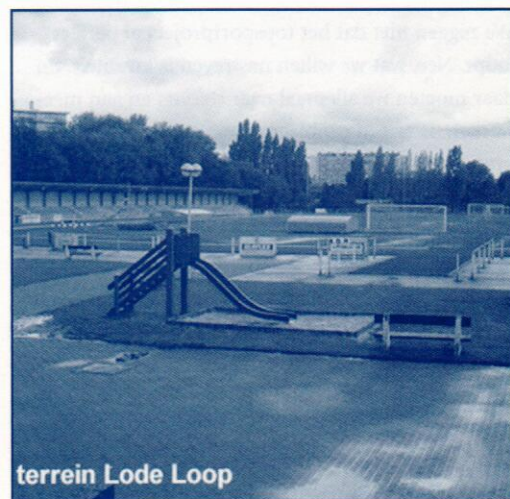
- € 125,- voor schoolboeken
- € 230,- voor oa. uitrusting via de KBVB (2 x uitrusting in verschillende kleur)
- € 110,- voor 2 stages
- en nog wat kleinere uitgaven

Dit wil zeggen dat één jaar topsportschool maximum € 600,- kost, dus geld is voor mij geen reden om niet naar de topsportschool te komen.

Ik wil daarbij toch nog het volgende opmerken: jongeren moeten bereid zijn om te investeren in zichzelf. Het kan toch niet zijn dat ze later een profcontract tekenen, en misschien wel voor veel geld, en dat ze zelf niets geïnvesteerd hebben?

Een belangrijke en niet te onderschatten troef die we recent in handen hebben is de uitbreiding van ons studieaanbod. Binnen de 3° graad van het ASO kunnen we nu de richtingen wiskunde-wetenschappen en talen aanbieden. Ook op gebied van "afstandsonderwijs" zijn we reeds ver gevorderd.

De trainingen hebben plaats binnen het sportcentrum: "De Rode Loop" te Merksem.

terrein Lode Loop

Vele studiepakketten staan op PC, ik denk aan wis-kunde en talen, zodat de leerlingen op afstand kun-nen studeren en hun huiswerk maken. Gewoon even de laptop inpluggen op het internet en ze zijn ver-trokken. Ik denk hierbij aan onze judoka's, zwem-mers en skiërs, want zij zijn soms lang op stage“.

Dug-Out: “Is dit internetverkeer dan gratis voor de leerlingen?”

Bob Browaeys: “Momenteel is er nog geen oplossing, maar de bedoeling is wel dat we daar naar toewerken. Een groot voordeel van het onderwijs binnen de topsportschool is dat het een beetje “à la carte” is. De leerlingen werken in kleine groepen, dus zeer zelf-standig. Als ze bvb. een week met de nationale ploeg op stage zijn houdt de topsportschool hier rekening mee. Een gewone school kan dit niet.

Stel je voor dat dit juist in de examenperiode valt. Bij ons hebben we leerkrachten om specifiek bijlessen te geven als ze terugkeren van een buitenlandse stage. Op elk moment en zeer flexibel! Dus de term “à la carte” is hier zeker op zijn plaats.

Dug-Out: “De topsportschool heeft zijn studieplanning, de clubs hun trainings- en wedstrijdplanning, de nationale jeugd ploegen hebben hun stages en wedstrijden, ... Los het maar op in functie van de individuele ontwikkeling! En dan ook nog winnen?”

Bob Browaeys: “De speler moet op de eerste plaats komen. Alle andere partijen moeten ervoor zorgen dat de speler zijn maximale ontwikkelingskansen krijgt. Wat is het belangrijkste voor de club: dat de speler op 18 à 19 jaar in het eerste elftal komt of dat ze 's zaterdags winnen? Als ze aan dit laatste prioriteit geeft is de club en/of trainer enkel met zichzelf bezig en niet met de ontwikkeling van de speler. Dan botst het wel eens!

Ik geef terug een voorbeeld van onze flexibiliteit: als een speler terugkomt van een stage bij de nationale ploeg is hij misschien wat vermoeid. Wel, de week nadien krijgt hij de kans de gemiste theoretische vak-ken tijdens de voetbalesuren in te halen zodat zijn lichaam kan recupereren en we een mogelijke over-belasting voorkomen. Dit moet toch ook binnen de club kunnen, of niet? Ik begrijp ook wel dat clubs een zo goed mogelijk wedstrijdresultaat willen halen, maar dat mag niet het hoofddoel zijn“.

Dug-Out: “Welke hulpmiddelen gebruiken jullie ter ondersteuning van de communicatie met de clubs?”

Bob Browaeys: “Elke leerling heeft een speciaal door BLOSO ontworpen topsportagenda. Daar staat alles in. Niet enkel de lesgever en de leerling maken hierin notities, ook bvb. de trainer van de nationale jeugd-ploeg. De clubs krijgen ook ons leerplan.

Maar jou statement is correct: het is inderdaad de speler zelf die voor een groot stuk moet zorgen voor de communicatie. Hier hebben we nog een weg af te leggen. Dit draagt natuurlijk wel bij tot zijn mondig-heid, zijn persoonlijkheidsontwikkeling. Hij moet naar zijn trainer durven gaan.

Ook individuele training vinden wij belangrijk.

De spelers hebben bij ons 2 uur per week individuele training om hun zwakkere punten bij te werken. De bedoeling is dat de clubs dit ook doen. Dus dit moet ook bespreekbaar zijn. Dit zijn allemaal onderwerpen van communicatie. De lesgevers trachten veel te communiceren via e-mail, want altijd persoonlijk communiceren is momenteel niet haalbaar“.

Dug-Out: “De topsportscholen werken met een gedetailleerd leerplan. Is dit inhoudelijk afgestemd met de clubs?”

Bob Browaeys: “Wij vragen feedback aan de jeugd-coördinatoren. Zij hebben nog nooit gezegd dat ze niet akkoord zijn. Ons leerplan is zo opgebouwd dat het nooit in tegenstrijd is met de visie van de club. Het is opgesteld in functie van de individuele ont-wikkeling van de speler, en dit op vlak van de basics (= algemene individuele basistechnieken en -tactieken) en teamtactics. Dit heeft in principe niets te zien met een 4-3-3. Het kan ook toegepast worden in een 4-4-2 of 3-5-2.

Het zijn algemene principes die altijd van toepassing zijn in het voetbal. We gaan onze teamtactics wel toe-passen binnen een 4-3-3 omdat we ervan overtuigd zijn deze opstelling er zich het beste of gemakkelij-kste toe leent. De nationale jeugdfaltnen spelen trou-wens ook in deze opstelling. Dat is onze visie, daar gaan we voor. Maar onze teamtactics passen ook bin-nen een 4-4-2, mocht een club hiervoor kiezen“.

Dug-Out: “Frans, kan je even twee delicate percepties uit de wereld helpen : de topsport-school in Merksem is GBA en jullie zetten de grootste talenten extra in de kijker zodat de clubs ze nog sneller verliezen!”

Frans Van den Wijngaert: “De eerste jaren werden we geconfronteerd met uitspraken, ja, zelfs gehin-derd, als zou onze school een “GBA-school” zijn, gesterkt door het feit dan Marc Noë bij GBA trainer is. Wel, vandaag is deze opvatting totaal verdwenen: we zijn volledig onafhankelijk. Met een voorkeur naar bepaalde clubs hebben we niets te maken! Lierse heeft momenteel toch ook 8 spelers bij ons?! Ik kan alleen maar melden dat vanuit de clubs het respect voor onze lesgevers ontzettend gegroeid is!

Betreft het extra in de etalage plaatsen van spelers stel ik het heel éénvoudig: iedere club moet zodanig wer-ken en bezig zijn met hun jeugd dat de spelers blij-ven! Werk je goed dan willen de spelers blijven, en vice versa! Als de club geen of te weinig interesse heeft voor de jeugd, hoe moeten de jeugdspelers zich

“Flexibiliteit in functie van de topsporter: daar zijn we sterk in”.

“Winnen ten koste van de individuele ontwikkeling: no way”!

“Onze technische- en tactische basics zijn algemeen van toepassing. Voor elke speler, binnen elke club, binnen elk spelsysteem”.

"De grootste troef van de topsportschool is het leer-klimaat: dit ligt ontzettend hoog!"

"We besteden zoveel aandacht aan discipline dat de leerlingen in principe niet kunnen ontsporen!"

dan voelen? Er zijn clubs die door hun goede jeugdwerking altijd spelers kunnen aantrekken. Dus werk goed, dan wil niemand weg.

Ik kan het niet voldoende herhalen: wij moeten zorgen dat er in België bij de clubs van 1° nationale een ongelooflijk goede jeugdwerking is en dat de jeugdta-lenten kunnen doorstromen naar het 1° elftal!"

Bob Browaeys: "Neutraliteit van onze topsportscho-len is enorm belangrijk. En daar ligt juist onze meer-waarde, want de beste spelers van verschillende clubs trainen samen zodat je automatisch een krachtigere leeromgeving krijgt! Een topsporter kan zich enkel maximaal ontwikkelen als het leerklimaat zo hoog mogelijk is. Dat is ons principe en volgens mij de grootste troef van de topsportscholen!"

Frans Van den Wijngaert: "Ik herhaal : we zijn nu 7 jaar bezig, maar de instroom die we vanaf nu hebben wordt veel strenger beoordeeld. We krijgen dus top-kwaliteit binnen om 4 jaar mee te werken. En dit vol-doet aan onze doelstelling, nl. getalenteerde jongeren laten ontwikkelen binnen de combinatie van studie en topsport".

Bob Browaeys: "En de jongeren willen ook komen! Gevolg: als we alle talenten naar de topsportschool krijgen dan zullen bijna alle spelers van de nationale jeugdelftallen uit onze topsportscholen komen! Ik benadruk dat dit geen voorwaarde is om geselecteerd te worden, maar een gevolg! Voor de nationale jeug-delftallen kiezen wij nu éénmaal de besten. En je wordt beter als je naar de topsportschool gaat!"

Dug-Out: "Bob, de twee gouden leeftijden waarop jonge spelers het meest bijleren zijn voorbij vooraleer ze naar de topsportschool komen. Spijtig, want missen jullie hierdoor geen mooie kans om hun eindniveau nog hoger te brengen? Waarom de instapleeftijd van de topsportschool niet verlagen naar de 1° graad, of zelfs het basisonderwijs? In het nieuwe Actieplan Topsport 2016 wordt dit voor een aantal individuele sporten vermeld".

Bob Browaeys: "In de toekomst willen we in de top-sportscholen ook de 1° graad organiseren, en nadien ev. in het basisonderwijs. Maar dit kost zeer veel geld. Er is een specifiek fonds om projecten te subsidiëren met het oog op de olympische spelen van 2012/2016, want dat is de focus van het nieuwe Actieplan Topsport. Misschien is er een mogelijkheid om dan met een voetbalploeg deel te nemen. In dit kader zou men een project voor 1° graadsontwikkeling kunnen opstarten.

Maar voorlopig ligt de prioriteit bij de 2° en 3° graad en de talentdetectie. Trouwens, het zal zeer moeilijk liggen om te beslissen of iemand van 8 jaar wel of niet naar de topsportschool mag gaan. Op 14 jaar heb je hier al een beter zicht op".

Frans Van den Wijngaert: "In de 1° graad krijgen ze nu 3 uur per week lichamelijke opvoeding. Breidt dit uit tot 5 uur zodat de leerlingen hun eigen sport op school kunnen beoefenen! Iedereen weet toch dat het straat- en pleinvotbal verdwenen is. Voor een aantal sporten stelt zich nog een ander feit: daar is men op 18 jaar op of over de top. Ik denk bvb. aan acrogym en zwemmen. Voor deze sporten is het dus aangewezen om vroeger, op heel jonge leeftijd, in de topsportschool te stappen. Het belangrijkste vind ik de algemene lichamelijke vorming op jonge leeftijd. In de lagere school zou dit 1 uur per dag moeten zijn!"

Bob Browaeys: "Maar dit vragen we al 25 jaar aan de overheid!"

Dug-Out: "Wat met naschoolse sportactiviteiten?"

Bob Browaeys: "De naschoolse activiteiten in het Actieplan Topsport 2016 zijn niet bedoeld voor de topsportscholen. Wel om jongeren in gewone scholen meer aan sport te laten doen. Voorwaarde is dat dit niet gebeurt als babysit!"

Frans Van den Wijngaert: "Laat ons eerlijk zijn: als de leerlingen om 15h40 gedaan hebben en de ouders komen eerst thuis om 18h00, dan is deze "sportover-brugging" toch verleidelijk, als je begrijpt wat ik bedoel? Het moet ook nog betaalbaar blijven.

Even terug naar de topsportschool: een ander belang-rijk aspect is de medische begeleiding. En hier kun-nen wij de topsporters toch een enorme meerwaarde aanbieden. Naast een topsportwaardige medische dis-cipline schenken we veel aandacht aan maaltijden, sportvoeding en sportdranken. Ook een optimale begeleiding bij kwetsuren en revalidatie dragen we hoog in ons vaandel. Wij hebben o.a. een zeer goed uitgeruste fitnesszaal en een kinesist die elke dag ter beschikking is.

Bijkomend bieden wij hen ook een psychologische begeleiding aan : hoe omgaan met de trainer, met de pers, ... Dit moet je de leerlingen bijbrengen opdat ze later volwaardig prof zouden kunnen zijn".

Bob Browaeys: "Vandaar de 2 uur theorie. Alles wat met topsport en topsportmentaliteit te maken heeft wordt hierin behandeld. Ook wedstrijdanalyse. Zij moeten in staat zijn om kritische wedstrijdanalyses op te stellen. Ook naar onderlinge coaching, want dit ontbreekt toch voor een groot stuk in België. Zoals Frans ook zei, ze moeten leren nadenken over hun lichaam, het nut van opwarming, enz.

Topsportmentaliteit : topsport blijft een schools gebeuren maar discipline is hierbij ontzettend belangrijk. Het is immers een absolute voorwaarde om de top te bereiken. De leerlingen moeten enorm veel opofferingen doen en die mentaliteit zit er niet altijd in! Je weet dat dit op een leeftijd van 15 á 16

jaar moeilijk is. Wij besteden er zoveel aandacht aan dat ze in principe niet kunnen ontsporen. Kom maar eens kijken naar onze stages: daar gaat het er zeer gedisciplineerd aan toe, alhoewel we met 150 leerlingen zijn. Dus het kan wel“.

Dug-Out: “Recent heeft een studie bevestigd dat mentaliteit een zéér belangrijke factor is binnen het opleidingstraject naar profvoetballer. Hoe spelen jullie hierop in?”

Bob Browaeys: “We beoordelen onze topsporters op vlak van talent, maar ook op vlak van mentaliteit. Dit is voor ons een even belangrijke parameter. Ook al heeft hij het grootste talent, als zijn mentaliteit slecht is pakken we zijn topsportstatuut af! Wij hebben een goed strategie achter de hand: als de sporter zich een keer niet gedraagt gaat hij de volgende week niet het veld op maar dient hij te studeren! Neem maar van mij aan, die mannen willen heus wel voetballen hoor! We hebben ze onder controle. En we zeggen het ook: goed gedrag is voetballen, bij een slechte mentaliteit worden ze “gestraft“. Indien we merken dat de juiste mentaliteit niet aanwezig blijft stoppen we er onze tijd niet meer in“!

Dug-Out: “In de huidige samenleving heeft de jeugd meer dan ooit nood aan regels en een strenge begeleiding. Wordt dit geaccepteerd?”

Bob Browaeys: “Ouders smeken om een strenge begeleiding ! Veel spelers beseffen later dat ze het verprutst hebben op 16-jarige leeftijd, dat ze een prachtige carrière vergooid hebben. En gewoon omdat ze niet bewuster met hun lichaam zijn omgegaan, met als gedachte “waar wil ik naartoe“? De leerlingen mogen fouten maken, maar niet systematisch. Wij zijn er om te helpen“.

Dug-Out: “Technische hulpmiddelen zoals videoanalyses, passen jullie dit toe?”

Bob Browaeys: “We bekijken het zeer ruim: videoanalyses m.b.t. individuele trapechniek zijn goed, maar ook tactische analyses via video zijn zeer interessant. Aan dit laatste besteden wij meer aandacht, maar altijd in functie van ons leerplan. Betreft de trapechniek: onze spelers zijn al top, de beste. Hier en daar moeten we technisch nog wat bijsturen, maar dit is meer een kwestie van oefenen, herhalen, onderhouden. Op tactisch vlak worden nog wel veel fouten gemaakt“!

Dug-Out: “Krijgen de leerlingen scoutingopdrachten, want deze kunnen zeer leerzaam zijn?”

Bob Browaeys: “Dit kan zeker aan bod komen tijdens de 2 uur theorie. In kleine groepjes een Champions League wedstrijd analyseren is zeer leerrijk. Ook spelfasen analyseren met het oog op onderlinge coaching. Bvb. : als er op stage een speler gekwetst is geven we hem zinvolle opdrachten. Dit kan bvb. zijn : het beoordelen van spelers, wordt de

doelstelling op training gehaald, ... Als je dan met spelers spreekt dan merk je toch dat ze vorderingen maken m.b.t. spelinzicht, tactiek, ... We vragen ook aan de spelers van de nationale ploegen om zichzelf te beoordelen“.

Dug-Out: “Allemaal aan de dezelfde kar duwen, communicatiestoornissen en barrières wegwerken, ook zorgen voor continuïteit. Dat zou al prachtig zijn“.

Frans Van den Wijngaert: “Héél belangrijk is dat iedereen open staat naar elkaar, er 100% achter staat. Als er nog wat argwaan of ongelooft is hebben we ons doel nog niet helemaal bereikt. Het is wellicht een droom, maar ideaal zou zijn dat elke leerling een aantal jaar, zeg 4, bij zijn club blijft zodat je heel deze periode kan samenwerken met club, trainers en school. Je stelt vast dat er regelmatig spelers verdwijnen. Ik herhaal: iedere club zou ernstig met de jeugd moeten gaan werken“!

Bob Browaeys: “Ik bevestig de smeebede van Frans: zorg dan binnen de club dat ze een toekomst hebben! Wij willen helpen!!

“Wij moeten zorgen dat er in België bij de clubs van 1° nationale een ongelooflijk goede jeugdwerking is en dat de jeugdtalenten kunnen doorstromen naar het 1° elftal“!

De opdracht blijft om allemaal samen te werken aan de individuele ontwikkeling van de speler.

De spelers en de ouders begrijpen dat de topsport-scholen willen helpen. Dit moeten de clubs ook begrijpen. Willen ze dit niet doen, dan zijn ze met andere doelstellingen bezig dan de individuele ontwikkeling van hun talenten“.

Dug-Out: “Het kernpunt is dat de topsportstudenten zelf bij hun club te weinig gewicht in de schaal kunnen leggen. Hoe trekken we deze problematiek open via de KBVB en de topsportscholen“?

Frans Van den Wijngaert: “Ik blijf erbij: de topsport-scholen zijn nog onvoldoende gekend in Vlaanderen, en niet alleen m.b.t. voetbal“.

Bob Browaeys: “Dus we falen misschien een beetje in onze PR-functie“.

Frans Van den Wijngaert: “Ik pleit ervoor om veel aandacht te blijven besteden aan onze talenten tussen 18 en 21 jaar! Geef ze kansen, blijf ze verder begeleiden en ontwikkelen, ... Kortom : stel een integratieplan op! Sommigen kunnen het nog niet op 18 jaar, maar dat wil niet zeggen dat we niet goed gewerkt hebben! Het kan zijn dat de speler fysiek nog moet rijpen.

“We besteden zoveel aandacht aan discipline dat de leerlingen in principe niet kunnen ontsporen“!

Trainen van de taakwissel bij een defensieve opstelling met 4 in de zone

Saïd Haddouche, lesgever Federale Trainersschool

Doelstelling:

Goed voetballen doe je niet enkel door een goede balcirculatie te verzorgen, maar ook door veel te bewegen zonder bal, en dit zowel in balbezit als in balverlies.

We beantwoorden 4 basisvragen van de training.

WAT?

De taakwissel bij een defensieve 4-manopstelling in de ZONE afhankelijk van de bal of van de bewegingen van de tegenspelers.

Rollen:

Nr. 2: oefent druk uit op de bal.

Nr. 3: dekt de ruimte achter nr. 2

Nr. 4: dekt een aanvaller in zijn zone of verzekert de defensieve dekking.

Nr. 5: idem als nr. 4.

Idem voor de andere flank.

WIE?

De 4 verdedigers.

De betrokken spelers zijn de nrs.: 2, 3, 4, 5

WAAR?

- 1) Op de twee flanken.
- 2) Buiten het strafschopgebied.

WANNEER?

Bij balverlies.

Opmerkingen:

We moeten herhalen dat het thema van deze oefening, namelijk defensief samenspel, pas nagestreefd kan worden nadat de trainer de volgende thema's heeft uitgewerkt:

- a) Verkleining van de ruimtes;
- b) Dekking;
- c) Mandekking van de aanvallers;
- d) Inschuiven;
- e) Vooruit en achteruit lopen met de bal;
- d) De buitenspelling en de buitenspeltactiek.

OPWARMING

Organisatie

Intensiteit: 60 %.

Duur: 15 min.

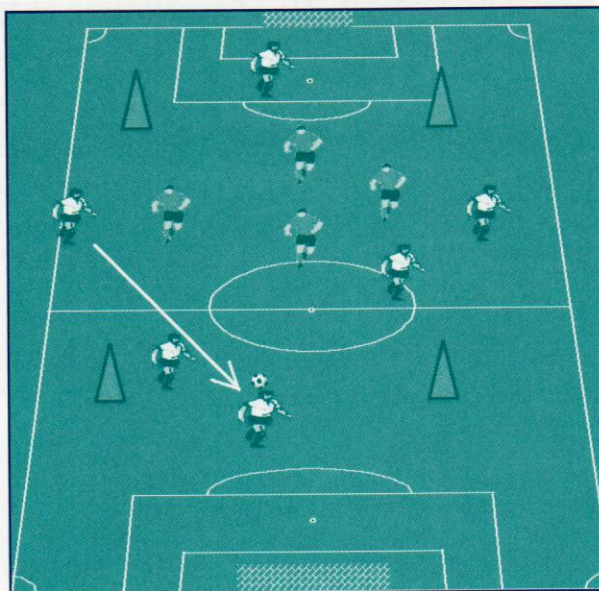
- 1) Individuele opwarming: bal.
- 2) Collectieve opwarming: bal.
- 3) Enkele versnellingen.

Oefening

- a) Vierkant van 25 * 25 m.
- b) 4 rode verdedigers in het midden / 2 witte aanvallers plus 4 witte spelers op de flank
- c) Buitenspelregel toegepast.

Beschrijving

Coaching van de mandekking en de taakwissel als inleiding op de oefening.

MATCHMODEL 1

Organisatie

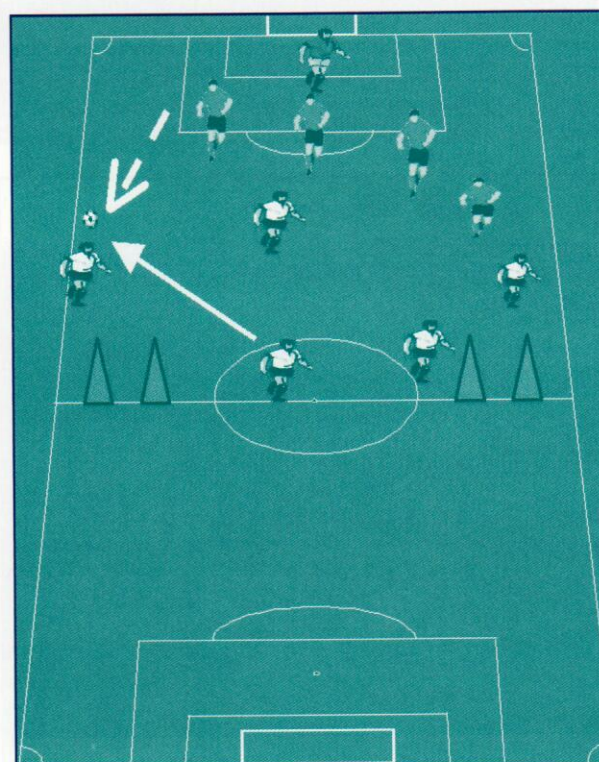
- 1) 4 rode verdedigers + K / 5 witte aanvallers.
- 2) De donkere spelers scoren in de kleine doelen.
- 3) We oefenen afwisselend per flank.
- 4) Duur: 15 min.
Taakverdeling in de defensie.
Bij balverlies en op een bal vanop de flank:
- 5) Intensiteit: idem match.

Oefening nr. 1:

- 1) De rode flankverdediger nr. 2 moet druk uitoefenen op de speler die in balbezit is.
Idem voor nr. 5 op de andere flank.

Specifieke instructies voor speler 2 of 5:

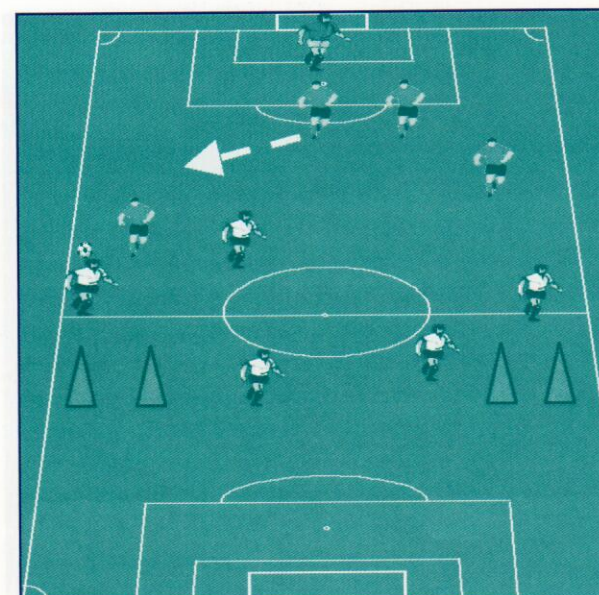
- a) "Druk uitoefenen";
- b) "Laat je niet uitschakelen";
- c) "Duel";
- d) "Taak" (een nieuwe taak overnemen).

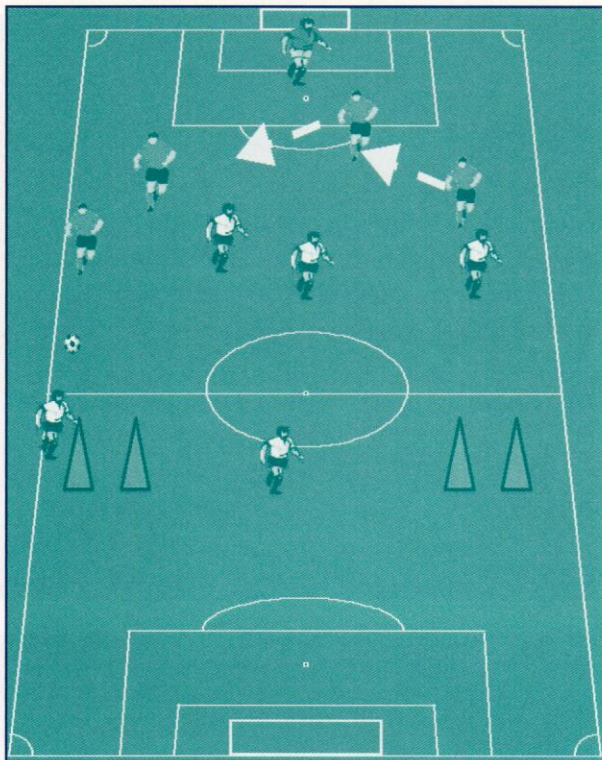

- 2) De centrale verdediger nr. 3 moet de ruimte dekken in de rug van nr. 2 die druk uitoefent op de bal.
(of nr. 4 voor nr. 5 bij oefening op de andere flank)

Specifieke instructies voor de speler:

- a) Dekken.
- b) Te kort.
- c) Te ver.
- d) "Taak" (een nieuwe taak overnemen)

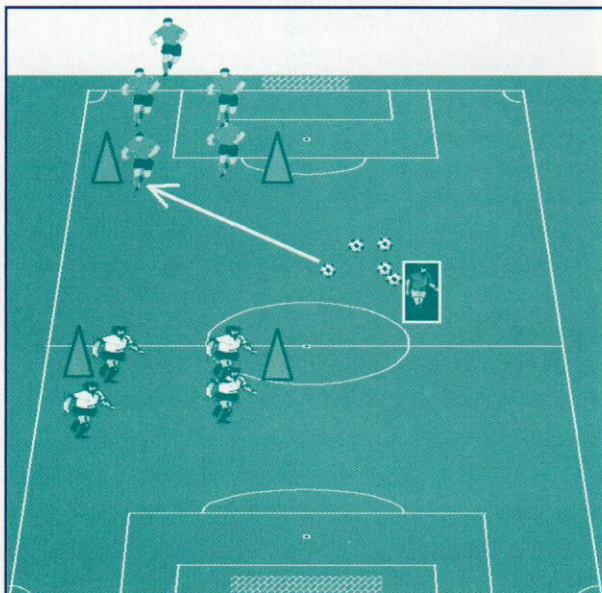

- 3) De tweede centrale verdediger nr. 4 moet de aanvaller van de tegenspelers in zijn zone dekken.
(Idem in het andere geval voor nr.)

Specifieke instructies voor de speler:

- "Scoren"
 - "Stevige mandekking"
 - "Taak overnemen"
(Taak 3 overnemen; taak 4 wordt overgenomen door nr. 5)
- 4) De vierde flankverdediger nr. 5 tegenover de bal moet de aanvaller in zijn zone dekken of voor zijn verdediging zorgen.
(Idem voor de verdediger indien de bal zich op de andere flank bevindt).

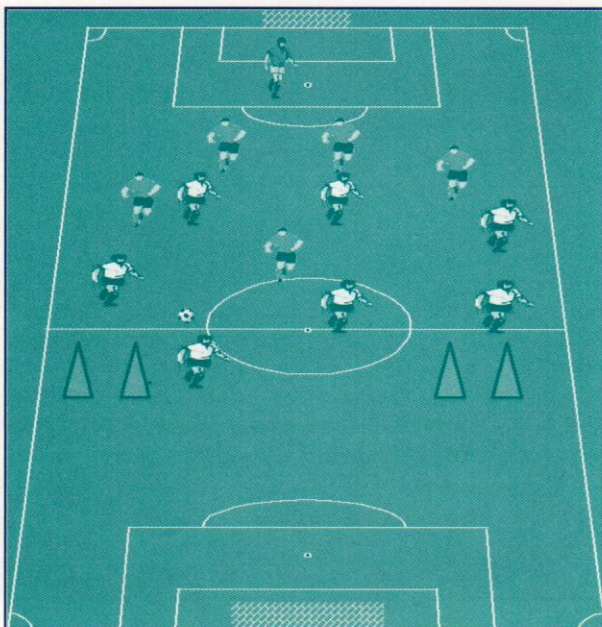
TUSSENVORM MODEL 1

Organisatie

2 donkere spelers / 2 witte spelers.
2 kleine doelen

Oppervlakte: 20 m * 15 m
Nieuwe inworp door de trainer
Duur: 5 min
Intensiteit: 60 %
Oefening: in golven

- Oefening op druk uitoefenen op de bal
(letten op bewegingen, snelheid, afstand) ;
- Oefening op de dekking;
- Taakwissel.

WEDSTRIJDVORM 2

Organisatie

5 donkere spelers + K / 7 witte spelers
Duur: 15 min.
Oppervlakte: helft van het terrein.
2 kleine doelen.
Intensiteit: idem match.

Oefening

- Idem als wedstrijdvorm 1.
- Samenwerking met een middenvelder.
- Coaching van taakwissel.

TUSSENVORM MODEL 2

Organisatie

Duur: 5 min.

Oppervlakte: 25 * 20 m.

2 kleine doelen.

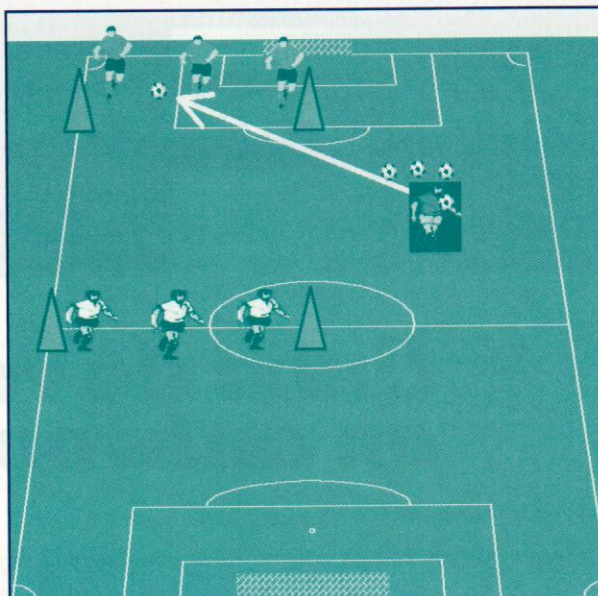
3 witte / 3 donkere spelers

Oefening

Nieuwe worp door de keeper.

In golven.

Oefening op druk, dekking, mandekking en wissels afhankelijk van de bal en de bewegingen van de tegen-spelers.

WEDSTRIJDVORM 3

Organisatie

1 groot doel.

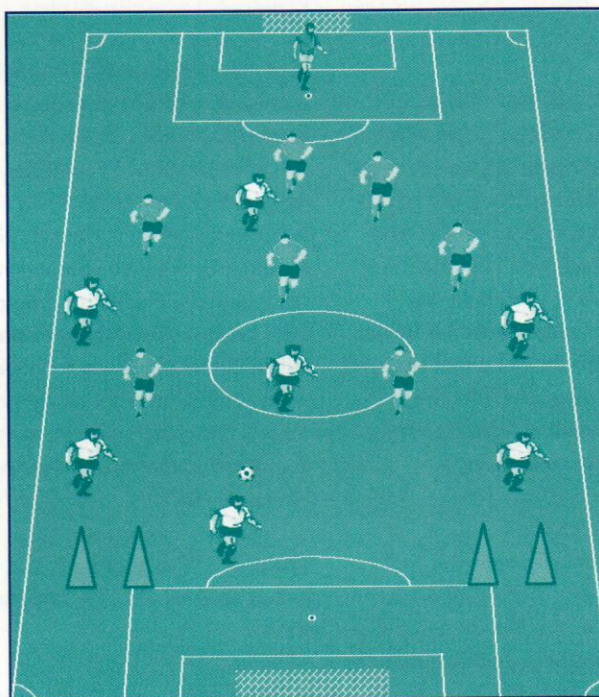
2 kleine doelen.

Oppervlakte: breedte * 70 m.

7 witte / 7 donkere spelers.

Oefening

- 1) Coaching van het samenspel op defensief vlak.
- 2) Coaching van het gedrag en van de respectieve reactie van elke speler op elke situatie.

III. COOLING DOWN

Organisatie

Duur: 5 min.

- 1) Oefening op balrecuperatie: verschillende jongleeroefeningen en afwisselende balbewegingen.
- 2) Stretchoefeningen en lenigheidsoefeningen voor de benen.

Quiz: de voetbalvragen en antwoorden

Prof. Werner Helsen, KUL

Professor Werner Helsen stelt in dit nummer weer een paar moeilijke vragen over de voetbalreglementen en licht de vorige vragen toe. Blijf ons bestoken met juiste antwoorden, wij zorgen voor mooie prijzen voor de winnaar(s). De redactie wenst u veel succes.

Vraag 45

Een speler wordt net voor het strafschopgebied onderuit gelopen waar door een doelrijpe poging wordt afgebroken. De scheidsrechter past echter de voordeelregel toe en geeft dit met een duidelijk teken aan. Hierdoor kan de speler de bal nog spelen in het strafschopgebied maar faalt bij in de afwerking waarbij de bal naast het doel de doellijn overschrijdt. Hoe wordt de speler bestraft die de aanvaller voordien heeft onderuit gehaald?

Eens een scheidsrechter het voordeel heeft gelaten, kan hij op de fout die werd begaan niet meer terugkeren. Vandaar dat het spel wordt verder gezet met een doeltrap. Hij kan echter wel de speler die de fout beging ook na het voordeel nog bestraffen. Aangezien het spel echter werd verder gezet, ging het niet om het verijdelen van een doelrijpe poging en wordt de verdediger dus enkel bestraft met een gele kaart.

Vraag 46

Een speler die een strafschop neemt, onderbreekt zijn aanloop vlak voordat hij de bal trapt. Vervolgens zet hij zijn beweging verder en schiet hij de bal naar het doel. De bal wordt door de doelverdediger gestopt, maar komt echter terecht bij een andere aanvaller, die de bal alsnog in het doel schiet. Hoe wordt het spel verder gezet?

Als de strafschopnemer zijn aanloop onderbreekt om zodoende de keeper te misleiden,

maakt hij zich schuldig aan onsportief gedrag. De scheidsrechter dient dit te bestraffen. Voordat de scheidsrechter echter fluit, past hij eerst de voordeelregel toe. Aangezien de bal via de doelverdediger terug in het speelveld komt, heeft de niet-overtredende partij dus geen voordeel van het gegeven voordeel. De scheidsrechter moet in dit geval het spel onderbreken en een indirecte vrije trap toekennen aan de verdedigende partij op de plaats waar de overtreding werd begaan. De strafschopnemer zal tevens een waarschuwing ontvangen door het tonen van de gele kaart.

Vraag 47. Wanneer is de bal effectief in het spel bij de aanvang van de wedstrijd?

- A. Wanneer de speler die de aftrap neemt de bal heeft aangeraakt.
- B. Wanneer de bal getrapt is, in voorwaartse richting beweegt en één omwenteling heeft gemaakt.
- C. Wanneer de bal getrapt is en in voorwaartse richting beweegt.
- D. Wanneer de bal door een tweede speler van eenzelfde team werd aangeraakt.

Vraag 48. Een scheidsrechter heeft gefloten voor het hinderen van de doelman in zijn doelgebied. De onrechtstreekse vrije trap wordt snel genomen, maar de doelverdediger trapt de bal tegen de rug van één van zijn verdedigers die ter hoogte staat van het strafschoppunt. De bal komt hierdoor in zijn eigen doel terecht. Hoe wordt het spel verder gezet?

- A. Doelpunt.
- B. Hoekschop.
- C. Onrechtstreekse vrije trap hernemen.
- D. Scheidsrechterbal op de plaats waar de bal de rug van de verdediger raakt.

En de winnaars van de quiz zijn: Inka Lembrechts uit Begijnendijk en Guy Reinenbergh uit Schriek. De winnaars ontvangen de cd-rom van de TRAINERS ASSISTENT. Proficiat!

Gefeliciteerd!

Tot slot, wil jij het truitje van je favoriete Rode Duivel? Antwoord dan snel de quizvragen. Gelieve de naam van je favoriet te vermelden in je mail. Naast deze mooie prijs voorzien wij ook echte wedstrijd ballen, FIFA gekeurd en een hoop andere mooie gadgets.

Blijf ons dus bestoken met e-mails. Wilt u ook in aanmerking komen voor een mooie prijs, stuur dan uw antwoord vóór 25/02/2005 door naar Kristof Geeraerts, Liefdestraat 37, B – 3300 Tienen of mail naar fg.partners@telenet.be.

Vergeet vooral uw adres niet te vermelden. Wij wensen u alvast veel succes!

UITNODIGING

jeugdcoördinatoren

**De KBVB en haar provinciale comités, en
Double PASS, spin-off van de Vrije Universiteit Brussel,
nodigen u hierbij uit op de provinciale infoavonden
rond het kwaliteitsproject 'DEXIA foot pass'.**

Wat?

DEXIA foot pass (voorheen QIKFoot) is een kwaliteitsproject ter bevordering en ondersteuning van jeugdtypeopleiding in voetbalclubs aangesloten bij de KBVB

Waar en wanneer?

14.02.05 (19u30)	Brabant	Bondsgebouw Brussel
21.02.05 (19u30)	Limburg	Bondsgebouw Hasselt
28.02.05 (19u30)	Namur	Bondsgebouw Cognelée
02.03.05 (19u30)	Antwerpen	Bondsgebouw Wommelgem
07.03.05 (19u30)	West-Vlaanderen	Evenementenhal 'Schiervelde' Roeselare
14.03.05 (19u30)	Liège	Bondsgebouw Liège
15.03.05 (19u30)	Luxembourg	Libramont
21.03.05 (19u30)	Oost-Vlaanderen	Standaard Wetteren
23.03.05 (19u30)	Deutsche Gemeinschaft	Ministerie Deutsche Gemeinschaft - Eupen
04.04.05 (19u30)	Hainaut	Bondsgebouw Mons

Voor wie?

alle jeugdverantwoordelijken - in het bijzonder de jeugdcoördinatoren - van alle amateurclubs (3de nationale t.e.m. 4de provinciale)

Info?

voor een gedetailleerde beschrijving: zie p.18-19 in dit nummer
voor vragen: info@doublepass.com

Vrije Universiteit Brussel

D&D SPORT

Uw partner in voetbalmaterialen

Door de KBVB gehomologeerd trainingsmateriaal voor het jeugdvoetbal

5x2m, alu 83/2mm
met glijgoot, volledig
gelaste constructie

Securit
Pvc nethaken
veiligheids-
pictogram

Grondkader
idem profiel
dubbel gebruik

Diepte 1m50/1m65
extra stabiliteit
3 grondhaken/doel

DUIVELTJES - PREMINIEMEN DOEL

Voldoet aan de geldende veiligheidsvoorschriften

D&D SPORT D&D SPORT D&D SPORT

Vraag gratis naar onze
KLEUREN catalogoog
EN ACTIES en geniet tot
20% korting

Nieuwstraat 49
1830 Machelen - BELGIUM
Tel.: 02/253.29.67
Fax: 02/253.24.05
E-mail: info@d-dsport.be

Bezoek onze website:
www.d-dsport.be